

DÁTUM

SZABADELVŰ
POLITIKAI
NAPILAP

I/127.

»S MOST A DOLOGRA«

8,10 Ft

Sarkalatos interpellációk?!

Az Országgyűlés csütörtökön interpellációk tárgyalásával folytatta munkáját. Az elnöklő Jakab Róbertné köszöntötte Matti Puhakka finn munkaügyi minisztert, a finn parlament képviselőjét, aki küldöttség élén tartózkodik hazánkban, és részt vett a Parlament csütörtöki ülésén.

Elsőként *Tornai Endre* interpellált. Kérte, hogy a borforgalmi adót 1990. január 1-i hatállyal szüntessék meg. Békési László pénzügyminiszter hangsúlyozta: ez az adó a bortermelő tájakon a tanácsok bevételeinek 30 százalékát adja, s eltörlése ott komoly finanszírozási problémákat okozna, amit a költségvetés csak más adók emelésével tudna megoldani. Ugyanakkor megszüntetésével az adó alól eddig mentesült kistermelőkre is ki kellene vetni az általános forgalmi

adót. Kérte a képviselőket, hogy a problémát végleg megoldó új egységes földadó megalkotása után, csak 1991-től töröljék el a borforgalmi adót. A választ az Országgyűlés nem fogadta el, így a kérdést az elnök további tárgyalásra visszautalta a terv-és költségvetési bizottsághoz.

Király Zoltán a társadalmi szervezetek tulajdonában és kezelésében lévő vagyonok tárgyában interpellált a pénzügyminiszterhez és igazságügyminiszterhez.

Elmondta, hogy az elmúlt hónapokban a DEMISZ, az MSZMP és a munkásorség több kísérletet tett a kezelésükben lévő, állami tulajdont kezelő vagyon egy részének magántulajdonná alakítására.

(Beszámolónk a 3. oldalon)

Aggodalom az előestén

Nem kitüntetés, csak tüntetés

Akárcsak szerte az országban, a két szomszédvár, Heves és Nógrád ellenzéki szervezetei is összehangolt demonstrációt hirdettek péntekre, a fegyveres erők napjára: Salgótarjánban délután kettőkor, Gyöngyösön pedig fél ötkor kezdődik a békés tüntetés, követelve a munkásorség azonnali és jogutód nélküli megszüntetését.

Amint a tüntetés tervéről értesültek a hivatalos szervek, különös módon alaptalan híresztelések keltek szárnyra a Mátra és a Karancs alján. Egyesek tudni vélték, hogy a feltételezett atrocitások „kezelésére” *katona-ságot* rendelnek ki az érintett térségekbe. (Természetesen mindebből egy szó sem igaz).

Annyi viszonyt tény, hogy Heves megyében a megyei lapban megjelentetett az MSZMP egy közleményt, amelyben *aggodalmán* ad hangot a demonstrációval összefüggésben. Sőt, az MSZMP Gyöngyösi Városi Bizottsága *körlevelet* küldött valamennyi munkahelyi szervezetének, amelyben arra hívja fel a párttitkárokat és tagokat, hogy a *lebeszélés módszerével* akadályozzák meg a dolgozók részvételét a tüntetésen. A helyi rendőrök többsége pedig arról beszél az utca emberének, hogy ők a környékére sem mennek a tüntetésnek, nehogy a sajtó számára megint célponná váljanak...

A gyöngyösi pártbizottság kezdeményezte, hogy a szervezetekkel (FKGP, FIDESZ, SZDSZ) még előzetesen tanácskozzanak, amelyre csütörtökön, a tüntetés előtti napon került sor. Az érdekeltek kifejtették: nincs oka senkinek az aggodalomra, mert nem az indulatok felkorbácsolása a

céljuk. Azt szeretnék, ha ily módon is *nyomatékok* kapna az a régi követelés, amely — mint ezt nemrégiben egy közvéleménykutatási adat is *alátámasztotta* — a társadalom döntő többségének akaratát tükrözi: *jogállamban nincs szükség párhadseregre!* Nincs mit megreformálni egy olyan fegyveres szervezeten, amelynek megalapítói dicstelen „érdemeket” szereztek az '56-os forradalom és szabadságharc leverésében, s az azóta eltelt évtizedek alatt is a pusztító létevel a *fenyegetettségre* emlékezteti a társadalmat. Nem hiteles az a „gyors fordulat” sem, miszerint mostantól a „nemzet gárdája” lett a munkásorség, hiszen az egész állomány többsége, főként vezetőik, az MSZMP tagjai.

— Ünnepelek e napon — nemzeti hagyományainkhoz *egyedül* méltóan — a „néphadseregből” honvédségnek visszakeresztelt fegyveres testületünket, s így erre a „*Honvédség Napja*” elnevezés illik — mondták a gyöngyösi szervezők.

Salgótarjánban inkább a rendőrségi szervek *izgatottak*, melynek alapja nyilvánvalóan az: a kiszagdapárti nyilvános felhívás szerint a demonstráció résztvevőit délután kettőre arra a helyszínre várják — kegyeletes megemlékezésre — ahol '56 december 8-án orvul lemészároltak közel másfélszáz embert a „pufajkások”, akiket a tüntetés szervezői a munkásorség *jogelődjének* tekintenek.

— Tőlünk sem kell senkinek félni — mondja *Hermán Péter* és *Molnár Barnabás*, az FKGP megyei választmányának két tagja — *Virágot viszünk a kezünkben...*

Faludi Sándor

Honkóstoló: Kecskemét

(Sorozatunk a 8—9. oldalon)

Kik azok a szoci-áldemokraták?

(Előzetes az országos értekezlethez a 7. oldalon)

„Egyetlen szó sem igaz, a nagydobronyi mészárlás: rémhír!”

A rádió reggeli lapszemléjének a Dátumból vett részlete fölött még el-siklottam. Valamilyen nagydobronyi vérengzést emlegettek benne. Ám a mai titokfeltáró időkben ilyesféle hírre már nem áll meg az ember kezében a kanál. A lapot kézbevéve, a cikk olvastán mégis földbegyökerezik a lábam: ezek szerint létezett volna egy magyar Oradour! A határtól alig néhány kilométerre, az Ukrajnához került magyar falvak egyike Lidicénél szörnyűbb halállal lakolt volna a szovjet hatalom kezdetén valami nyakas-kodó engedetlenkedésért?!

Valami fogódzóra szükség lenne. Interjút kérek Balla Gyulától, a Magyarságkutató Intézet munkatársától, a Kárpátalja kérdéseinek szakértőjétől. Miközben egyeztetjük személyes találkozásunk időpontját és helyszínét, megtudom tőle, hogy szakirodalmi közleményekben is testet öltött szívós harcot folytat már egy ideje az ellen a „minden alapot nélkülöző legenda” ellen. „Egyetlen szó sem igaz a nagydobronyi mészárlásból: az közönséges rémhír” — mondja. Az interjú során hárman ülünk körül az asztalt. Balla Gyulán kívül beszélgetőpartnerem még a vele több éve munkakapcsolatban álló, müncheni Skultéty Csaba kisebbségkutató, akit a Szabad Európa Rádió hallgatói — mint politikai kommentátort — Ambrus Márton néven ismertek meg. A nyugati és hazai magyar tudományosság köreiből pedig a Kárpátalja történetének legjobb szakértői között tartják számon; a kisebbségek helyzetét elemző luganói konfe-

renciákon éppen úgy, mint a Magyar Méréleg-sorozat megfelelő kiadványában éppen e terület kérdéseit elemző munkáival szerepel rendszeresen.

Balla Gyula „Nagydobronyt” teljes mértékben legendának minősítő álláspontját az előzetes megbeszélés során, továbbá egy kéziratának és egy 1988-as, a Magyarságtudományi Közleményekben megjelent dolgozatának átfutása nyomán már megismertem.

— *Mindenekelőtt azt szeretném megtudni Skultéty Csabától, hogy ő, mint a nyugati magyar emigráció „kötelékeibe” tartozó kutató, osztja-e Balla álláspontját, vagy másként gondolkodik, másként ítél esetleg minderről?*

— Én ma már teljes mértékben, maradéktalanul, ugyanúgy meg vagyok győződve arról, hogy ennek még csak egy minimális, kis alapja sincs, mint Balla Gyula barátom. Mi körülbelül három éve kerültünk kutatási kapcsolatba, addig magam is azt hittem, hogy valami nagyobb atrocitás történhetett abban a nagyközségben. Azt ugyan tudtam akkor is, hogy áll a falu, meg azt is tudtam — néhány nyugati, és most itt is változatlanul felbukkant közleménnyel, apokaliptikus látomásoskodó írás vélekedésében szemben, hogy nincs leradírozva a térképekről — hiszen rajta van a mai, magyarországi térképalaszok megfelelő oldalain is, csak meg kell nézni, mielőtt írni kezd valaki róla... Az emigráció köreiből azonban olyan magától értetődő számba ment, olyan

folytatás a 4. oldalon

Életbe lépő kedvezmények

Magyarországnak nyújtandó amerikai gazdasági—kereskedelmi könnyítések-ről tárgyalt a héten Washingtonban Melega Tibor kereskedelmi miniszterhelyettes. Az amerikai tájékoztatás szerint a legnagyobb kereskedelmi kedvezmény (MFN) tartósan a közeli napokban érvénybe lép, miután a magyar Országgyűlés elfogadta az új emigrációs törvényt. A lépést George Bush a múlt héten, nyilvánosan előre bejelentette.

Az általános vámkedvezmény (GSP) várhatóan három héten belül lép életbe. Azt jelenti, hogy különböző árucsoportokra az eddiginél alacsonyabb vámtételek vonatkoznak majd. Ez évi 4—5 millió dolláros vámcsökkentést eredményezhet és remélhető, hogy a magyar kivitel növekszik majd.

A mi haladásunk: Európa stabilitása

Az ENSZ-közgyűlés ülészakán a növekvő európai együttműködés fontosságát méltatta Gianni de Michelis olasz külügyminiszter. „A nyugat-európai integráció sikere és a keleti részre való kiterjesztése kulcsfontosságú ahhoz, hogy a hosszú, részleges hanyatlás után helyreállítsuk Európa központi szerepét” — hangoztatta. Jelentős fejleménynek nevezte, hogy Lengyelországon és Magyarországon a közelmúltig uralkodott totalitárius hatalmi rendszer fokozatosan átadja a helyét a parlamenten és választáson alapuló alternatív kormányzati mód-szereknek.

Mose Arensz izraeli külügyminiszter emlékeztetett a második világháború kitörésének évfordulójára, ami a Holocaust, az európai zsidóirtás kezdetét is jelentette. Utalt rá, hogy a hatmillió zsidó haláláért azok is felelősek, akik nem segítettek akkor sem, amikor a helyzet már ismert volt, és sokukat, akik elmenekültek, visszaküldték a biztos halálba.

„A magyarországi reformfolyamat jelentősen előrehaladt, s a hazai és a nemzetközi feltételek kedvezőek. Meggyőződésünk, hogy reformunk sikerének kérdése túlmutat a térség határain: az európai stabilitás fontos eleméről van szó, amelynek sorsa nem lehet közömbös mások számára sem”. Többek között erről beszélt felszólalásában Horn Gyula.

A leszerelés kérdéseivel foglalkozva bejelentette: „Magyarország már a vegyifegyver-tilalmi egyezmény megkötése és hatályba lépése előtt kész a kidolgozás alatt lévő egyezményt annak minden vonatkozásában teljesíteni. Ez egyebek között annak megerősítését jelenti, hogy hazánk területén nincsenek vegyi fegyverek, sem ilyenek előállítására alkalmas ipari létesítmények.

A tényeket és adatokat, a kölcsönösség elve alapján, már az egyezmény megkötése előtt is készek vagyunk ellenőrzésre bocsátani, beleértve a helyszíni ellenőrzést is.

Horn Gyula kifejezte reményét, hogy a bécsi hagyományos haderőcsökkentési tárgyalásokon már 1990-ben sikerül megállapodásra jutni. „E cél eléréséhez Magyarország igyekszik a maga eszközeivel hozzájárulni: egyebek között olyan egyoldalú intézkedésekkel, mint a katonai költségvetésnek, a hadsereg személyi állományának és technikai eszközeinek csökkentése.

A tárgyalásokon a nagyobb katonai nyitottság szellemében adatokat hoztunk nyilvánosságra fegyveres erőink szerkezetéről és elhelyezéséről. E keretbe illeszkedik az a regionális biztonságpolitikai kezdeményezés is, amely Magyarország, Jugoszlávia és Ausztria közös határa mentén a támadó fegyverektől részlegesen mentes, a gazdasági—kereskedelmi kapcsolatok fejlesztését, a környezet megóvását, s az átfogó emberi együttműködés elmélyítését célzó, 100 kilométer szélességű, összefüggő bizalomerosztási és együttműködési övezet létrehozására irányul.”

HÍREK

— Eduard Sevardnadze szovjet külügyminiszter bejelentette: Mihail Gorbacsov két év múlva ellátogat Japánba. „Történelmi nap ez” — idézte csütörtökön a Kyodo a japán külügyminiszter lelkes kommentárját.

— A görög parlament úgy határozott, hogy Andreasz Papandreu volt miniszterelnöknek is bíróság elé kell állnia a kormányát megbuktató kétszáz millió dolláros sikkasztási ügyben.

— Argentína közölte, kész akár katonai egységeket is küldeni Kolumbiába a kokainháború megvívására. Carlos Saul Menem argentin elnök szerint ugyanis nemzetközi összefogás szükséges „az emberiség létét fenyegető átok felszámolására”.

— Dmitrij Jazov szovjet védelmi minisztert a jövő héten az Egyesült Államokba várják — adta tudtul szerdai sajtótájékoztatóján Dick Cheney amerikai védelmi miniszter.

— Mihail Gorbacsov október 6—7-én látogatást tesz az NDK-ban, hogy részt vegyen az NDK kikiáltásának 40. évfordulóján, s tárgyaljon Erich Honeckerrel.

Kulcskérdések az MDF sajtótájékoztatóján

Külső, belső egyensúlyunk

A Demokrata Fórum öt politikusa, szakembere tájékoztatta a sajtó képviselőit a szellemi—politikai mozgalom és alakuló politikai párt elképzeléseiről, programterveiről szeptember 28-án. Az Ó utcai felvonulási épület „nagytermében” Bod Péter, Bogárdi Zoltán, Kiss Gy. Csaba, Szabó Tamás és Széles Gábor szakterületenként ugyan elkülönülve, mégis impozáns módon egymást kiegészítve fejtette ki a szervezet véleményét a területekre került kérdésekben. A maihoz hasonló, összetett helyzetben, sokféle irányzatot és érdeklődést képviselő, újságírói kérdések összttüzében természetesen a politikai problémakörök majd teljes skálája előkerül és egy rövid tudósítás nem adhat módot mindezek tolmácsolására. Ezért az alábbiakban a tájékoztató elhangzottak leglényegesebbnek vélt elemeire, ezek rövid összefoglalására törekszünk.

A külpolitika területén követett kormánypolitika legújabb fejleményével elégedett az MDF. A német menekültügyben, továbbá az izraeli és vatikáni diplomáciai kapcsolatok helyreállítása céljából tett külügyminisztériumi lépések elismerést arattak széles körökben. A szervezet megítélése szerint a külpolitika kialakításánál elsősorban a geo- és etnopolitikai realitások figyelembevétele szükséges. A geopolitikai realitások között elsősorban az országnak a nyugati és a keleti világ közötti sajátos átmeneti helyzetét kell érteni. Némiképpen ehhez a körülményhez kapcsolódik a még szokatlan kifejezéssel etnopolitikainak nevezett szempont is. Nevezetesen, a magyarságnak egy magyar többségű államba és a vele szomszédos országokban, kisebbségek formájában való szétterjedtségének ténye. A megnyilatkozók úgy vélik, hogy mindad-

dig, amíg a nagyhatalmak is fontosnak tartják majd Magyarországot semlegeségét — és ettől az majd közelebb kerül a tényleges megvalósításhoz, a reális politikai esélyekhez — mindaddig, „rövid távon” egy olyan sajátos státusz kell országunknak kivívnia a Varsói Szerződésen belül, amely az ország speciális politikai helyzetének megfelel, és amelynek keretében a tömbön kívüliek mozgalmával és főként az európai semleges országokkal kiemelt kapcsolatokat épít ki.

A Dátum tudósítójának kérdésére válaszolva, Kiss Gy. Csaba elmondta, hogy a szervezet kapcsolatokat épített ki a Szovjetunióhoz tartozó országok demokratikus mozgalmával, zászlót bontott népfrontmozgalmainak némelyikével. A kiskunmajsai MDF szervezet képviseltette ennek keretében magát a baltikumi élő láncban, melyet ismert módon a három balti ország fővárosa között hoztak létre a Molotov—Ribbentrop paktum megkötésének évfordulóján. A Demokrata Fórum táviratban üdvözölte nemrégiben a szomszédos Ukrajna népfrontmozgalmának alakuló összejövetelét. A kelet-közép-európai térség demokratikus mozgalmával való kapcsolati-kiépítésre közismerten már korábban sor került.

A belpolitikát illetően a nyilatkozatok, illetve a sajtótájékoztató során újlag leszögezték az MDF-képviselők, hogy a szervezet továbbra is sürgetőnek tartja a mielőbbi demokratikus, törvényhozási választások megtartását, és ezek eredményének függvényében a politikai hatalom szerveinek kialakítását, az ország kormányozhatóságának ily módon történő biztosítását. Néhány, az MDF esetleges tárcaigényeit illető kérdést elhárítva hangsúlyozták a szervezet képv-

selői, hogy az ország népének akarattal nyilvánítása előtt helytelen lenne — a politikai jóslatok és találgatások ingoványos talaján haladva — különféle kormánykoalíciós tervek esélyeit mérlegelni.

Ugyancsak a Dátum részéről érkezett kérdésre elmondták, hogy nincs jelenleg az MDF-nek köztársasági elnökjelöltje és az ebben a kérdésben követendő politika tárgyában csak az október 22-i országos gyűléstől várható megfelelő politikai döntés. Hozzá-tették egyszersmind, hogy tudomásuk szerint a többi szervezet sem rendelkezik kikristályosodott állásponttal e tekintetben, jelöltje pedig pusztán az MSZMP-nek van, sőt „annak is csak október 6-ai bezárólag” — mint a sajtótájékoztató „vezénylő” szervezeti szövívő fogalmazott. Hangsúlyozták azt is, hogy az elnökválasztás tárgyában aláírt formulát a Demokrata Fórum engedélynek tekintti, de emlékeztet ugyanakkor arra, hogy véleménye szerint a részvételi és szavazati arányok tekintetében ez a javaslat elfogadhatóbb, mint az MSZMP által kezdetben előterjesztett formulában körvonalazott változat volt. Lényegesnek tartja a szervezet, hogy az elnöki intézmény a korábban joghatályos magyar elnöki intézmény visszaállítása legyen.

Egy kérdésre válaszolva elmondták, hogy a Demokrata Fórum pillanatnyilag nem egy szélsőbaloldali visszarendeződés veszélyét érzékeli, hanem egy mérsékelt, centrum- és konzervatív MSZMP erők által jellemezhető „rendparti” blokk erősödésének jeleit tapasztalja és úgy látja, hogy egyes „radikális ellenzéki hangok” e konzervatív blokk esélyeit növelik.

A rendszerváltás mechanizmusait illetően újlag hangsúlyozták, hogy az igazgatási apparátus lehető legnagyobb részének helyet kell majd találnia a demokratikus Magyarországon, és minél hamarabb ki kell alakítaniuk szakszerű elképzeléseiket munkaterü-

letük jövőbeni működtetésére vonatkozóan. Úgy látják, hogy ennek igen jó példái a minisztériumokban megalkuló független szakértői csoportok tevékenységformái, koncepcióalkító team-munkái. Ezeket az MDF örömmel támogatja.

Csak címszavakban a gazdaságpolitikai programokról, hiszen e tekintetben a program, az állásfoglalás minden pontja a helyzetelemzés és a szakszerű vita sokféle reflexióját igényli. A mezőgazdaság-politikára vonatkozóan a szervezet a jelenlévő újságírók között szétosztotta írásos programját, melynek közreadására a Dátum is igyekszik majd sort keríteni. A mezőgazdaságot — akár a gazdaság egészét — leghevenyebben a köztulajdon méltatlan elköttyavetése fenyegeti, egy privilégiumok fedezte „vásárlócsoport” áll ugrásra készen, hogy magántulajdonként ragadjon magához minél többet a közjavakból. Eddig — állítólag — 6000 hektár föld került már ily módon eladásra és — természetesen — a potenciálisan legnagyobb értékű területeken, nagyvárosok és üdülőövezetek körül...

A szervezet véleménye szerint az iparvállalatok jelentős részénél ugyan csak veszélyes a közvagyon biztonságának helyzete, és ha ilyen módon alakulnak a dolgok, akkor „amikor dönteni kellene a nemzeti vagyonról, már nem lesz miről dönteni”. Az öngazgatási vállalatok esetében tartják különösen védtelennek a közjavakat, ugyanis a nyolcvanas évek közepén kialakított szabályozás értelmében „csak az a vezető nem viszi ma haza, a sajátjának a vállalatot, aki nem elég okos ahhoz, hogy felismerje, hogy megtehetné, vagy az akit erkölcsi jóérzéke akadályoz meg ebben”. Erre, a vállalatvezetői erkölcsre azonban nem lehet nemzetgazdaságot alapozni, tehát azonnali jogszabályváltoztatásra, megfelelő közvagyonvédő garanciák kialakítására van szükség.

Sarkalatos interpellációk?!

folytatás az 1. oldalról

„jól ismert” Next 2000 Kft. megalkotása mellett az MSZMP és a munkásorség különböző gazdasági társulásokhoz létre hozta eredeténél elütőttetésére és az állami ellenőrzés alóli kivonására. Ezekben az esetekben fennáll a törvénysértés veszélye, nem is beszélve az akciók romboló erkölcsi-politikai hatásáról. Ezért szükségesnek tartotta tisztázni: törvényes-e a több milliárdos értékű ingatlankezelési jog átmentésére, a vagyontárgyak állami tulajdonból való kivonására irányuló igyekezet.

Dr. Békesi László pénzügyminiszter az igazságügy-miniszterrel és a legfőbb ügyéssel egyeztetett válaszában kifejtette, hogy 1989. július 1-e után, a módosított földtörvény alapján a kezelői jog mindenfajta átruházása és befektetése tilos. Utalt arra, hogy a Next 2000 Kft.-nél a cégbíróóság a kezelési jog átadására vonatkozó alapítóke-melési javaslatot már nem fogadta el. Kifejtette: minden olyan kísérlet, amely a módosított földtörvénnyel ellentétesen, a kezelői joggal próbál tulajdonnövekményt, tőkenövelést egy-, vagy többszemélyes társaságokban elérni — törvénytelen. Az Igazságügyi Minisztérium és a

Legfőbb Ügyészség felkészült az ilyen kísérletek megakadályozására. A kormány kéri, hogy ha bárkinek ilyen kísérlet a tudomására jut, adjon információt a Minisztertanácsnak, hogy a szükséges lépéseket megtehesse.

Az elmondottakhoz hozzáfűzte: természetes dolog, sőt azzá kell válnia, hogy a pártok és társadalmi szervezetek saját vagyonuk hasznosítására üzleti tevékenységbe kezdenek, s e tevékenység törvényi garanciáit a párttörvény fogja rendezni.

Király Zoltán korrektnek minősítette, de fenntartással fogadta el a miniszter választát. Üdvözölte a kormány felajánlását, miszerint megakadályozza majd a vagyontámentési kísérleteket. Ugyanakkor indítványozta, hogy a témára a párttörvény és a pénzügyminiszternek az állami tulajdonban, de a társadalmi szervezetek kezelésében lévő vagyontól adandó tájékoztatója során térjenek vissza. Együttal megfontolandónak ítélte, hogy a Parlament foglaljon majd állást az állami vagyon zárolásáról.

A miniszteri választ az Országgyűlés elfogadta. Raffay Ernő interpellációjában arra kért választ, hogy nézete szerint a jelenleg kiélezett bel- és külpolitikai helyzetben, amikor egyes szomszédos országok a politikai

zsarolástól és a katonai fenyegetőzéstől sem riadnak vissza, biztosítható-e a hadsereg védelmi ereje, különös tekintettel a hadsereget érintő gazdasági megszorításokra. Másik kérdése: a magyar hadvezetés megtette-e a szükséges intézkedéseket egy „esetleges román katonai betörés” ellensúlyozására, s a Varsói Szerződésen belül milyen pozíciója van a magyar hadseregnek. Végül megkérdezte: bevetettek-e magyar katonákat az 1968-as csehszlovákiai beavatkozást követően más hadszíntéren, így a Távol-Keleten is? Kárpáti Ferenc miniszter kifejtette, bár enyhülés tapasztalható a külpolitikában; Magyarország és Románia viszonya rosszabbodott, de a kormány ezt diplomáciai síkon kívánja rendezni. A katonai fenyegetésről leszögezte: egyes kijelentések nem általánosíthatók, nem készíthetnek bennünket olyan lépésekre, amelyek nyomán megindulna az eszkaláció. Ilie Ceausescu legújabb frásáról a miniszter elmondta, a román nemzetvédelmi miniszterhelyettes olyan történész, akitnek munkái többnyire történelmietlenek, igaztalanok, gyalázkodóak. Sértő most megjelent írása is.

A néphadsereg anyagi helyzetéről a miniszter elmondta: ma még elviselhető a helyzet, de ha nagyon elhúzódik a korszerűsítés, súlyos problémák adódhatnak. A Varsói Szerződésről leszögezte: a magyar hadseregről a ma-

gyar kormány nélkül senki nem hozhat döntést. Végül a miniszter bántónak és légből kapottnak minősítette azt a feltevést, hogy a magyar katonák a Távol-Keleten harcoltak.

A választ a képviselő és az Országgyűlés elfogadta.

A délelőtti szünet után nagy taps köszöntötte Mário Soarest, a Portugál Köztársaság elnökét, aki elmondta: igazából csak az ember politikai, gazdasági, kulturális és szociális jogainak a tiszteletben tartása adhatja vissza Európának azt a kivételes szerepét, amelyet a mai világ nagy feladatainak megoldásában betölt. Portugália kész arra, illetve nagymértékben érdekelt abban, hogy felújítsa a magyar néppel azt az évszázados kapcsolatot, amelynek újraélesztését a jelen feltételek megkívánják a két nép jövője, a nemzetközi béke és szolidaritás érdekében.

Ez után Morvay László bejelentette a Parlament vállalkozói csoportjának létrejöttét. A frakció javasolja és sürgeti olyan törvények megalkotását, amelyek elősegítik az egyéni és társas magánvállalkozásokat, a már meglévő adótörvények jelentős módosítását. A csoport nyitott minden képviselő előtt, így szívesen fogadnák akár a miniszterelnök csatlakozását is — jelentette ki Morvay László, s szavai derült-ségei váltottak ki.

Raffai Ernőben nincs tüske

Dr. Raffai Ernő történész, országgyűlési ellenzéki képviselő az utóbbi hetekben, hónapokban a tömegkommunikáció egyik legfoglalkoztatottabb szereplője. A személye iránti érdeklődés elsősorban az MDF színeiben képviselővé lett politikusként szól, aki az Országgyűlés mostani — de számára első — ülészakára sem érkezett türes kézzel. Gondolatait a kíváncsi törvényjavaslat kapcsán megosztotta a közszel. (Azóta már ismét interpellált.)

Aki Raffai Ernő közéleti, tudományos és egyetemi előadói tevékenységét immár évek óta nyomon kíséri, arra a következtetésre juthat, hogy pályafutásának pillanatnyi állomása egyenes következménye elkötelezett ellenzékiiségének.

— Magad sem rejted véka alá, például a Magyar Demokrata Fórum legutóbbi városmajori politikai nagygyűlésén is így tettél, hogy a képviselői-közéleti feladatok ellátására szinte kevés a nap 24 órája. Szegeden laksz, de teendőid nap mint nap a fővárosba szállítanak. Családod például hogy viseli az örökös távolléted?

— Roppant nehezen, de a második gyermekünket váró, nyolcadik hónapban lévő feleségem minden támogatást megad. Édesanyám, ő egyébként a Pécs melletti Szentlőrincen lakik, viszont kifejezetten félt. Keserű tapasztalatai azt mondatják velem: aki az utóbbi 40 évben politizált, azt vagy börtönbe zárták, elűzték, netán meghurcolták.

— És van alapja az aggodalmának?

— A Münnich Ferenc Társasággal már volt nézeteltérésem...

— ...de ők legalább látható ellenfelek!

— Így igaz, és névtelen fenyegetést is csak egyet kaptam. Egy „Ki tanította magát, a szocialista vagy a burzsoá rendszer...” kezdetűt.

— Munkahelyeden, a József Attila Tudományegyetem új- és legújabbkori egyetemes történelmi tanszékén a 80-as évek első felében többször is meggyűlt a bajod az akkori egyetemi MSZMP-vezetéssel.

— Nacionalizmussal vádoltak és azzal, hogy oktatói tekintélyemet latba vetve kényszerítem (!) a hallgatókat arra, hogy osszák a román vezetésről, a román irredenta mozgalomról alkotott nézeteimet. Tudvalévő, hogy Kelet-Európa, ezen belül is elsősorban Románia történelme foglalkoztat, és véleményemmel azóta már korántsem állok egyedül. Egyébként nincs bennem tüske, túltettem magam a konfliktusokon. És amikor nyilvánosan is kifejttem, hogy az egykoron kemény sztalinisták ma mind reformszólásokat hangoztatnak, nem egyes személyeket, hanem álláspontokat támadok.

— Útörő vállalkozásnak számított 1983-ban a Csatári Dániel professzorral közösen indított, és kifejezetten Románia történelmével foglalkozó speciális kollégium, mely mindig táblás házat vonzott a VII-es előadóban.

— Ebben a félévben is meghirdettem, úgy érzem ezt mindenféleképpen csinálnom kell. Így kedden délelőttönként a hallgatóké vagyok.

— Szintén, még évekkel ezelőtt nagy lelkesedéssel beszéltél terveidről, amelyek végül csak a közeli múltban válhattak valóra. Az Erdély 1918—1919-ben című művedre gondolok.

— Ezt még 1981—82-ben írtam, de az ismert körülmények miatt csak két éve jelenhetett meg. Azóta már egy egyesült államokbeli kiadást is megért.

— Több vasat is tartasz a tűzben. Tudományos karriered nem sýnyli ezt meg?

— Nagyon remélem, hogy nem. Hamarosan újabb könyvem jelenik meg, amely „A Vajdaságtól a birodalomig” alcímmel, „Az újkori Románia” elnevezést viseli. Angol és francia fordításban is napvilágot lát majd, és világszerte terjeszteni fogják. További három könyvtervem is van, így többek között egy, a debreceni Csokonai Kiadónál megjelenő esszékötet Erdély védelmében.

— Más. Szegeden az MDF különösen erős szervezettel büszkélkedhet. Ezt választási sikered is tanúsítja.

— A városban nyolc MDF alapszervezet készül a választásokra, több mint félezer taggal. Ez nem tűnik soknak, viszont annál egységesebbek vagyunk.

— Végezetül: nem halogattad sokáig parlamenti szűzbeszédet. Láthatóan felkészültél hozzászólásodra. Nem volt benned feszültség, amely ilyenkor óhatatlanul előfordul?

— Előtte nem, csak utána. Valahogy ekkor hatott rám igazán a helyszelleme és jelentősége.

Hámori Ferenc

Dr. Tóth Károly református püspök egyháza iskoláinak visszaadását kérte.

Glatz Ferenc elmondta: a kormány támogatja ezt.

Később Roszik Gábor az egyházpolitikai titkárság felállítását elsieltetnek ítélté.

Glatz Ferenc szerint a kormány az egyházak képviselői nélkül az államnak semmiféle koncepcionális kérdésben nem fog dönteni.

Az ülés végén az elnök bejelentette: Király Zoltán képviselő, az Európában állomásozó idegen csapatok teljes kivonására vonatkozó javaslatát megvitatásra benyújtotta az Országgyűlés külügyi bizottságának. A külügyi bizottság a vitába bevonja a honvédelmi bizottságot is, s az együttes ülésre október 12-én kerülhet sor.

Bejelentések következtek. Moravcsik Ferencné felkérte a képviselőket, csatlakozzanak a veradómozgalomhoz.

Lékai Gusztáv arról szól: sajnálatos, hogy tudomásul az Országgyűlési Tudósítások megszűnését.

Fodor István ezután tájékoztatta a Tisztelt Házat arról, hogy a háromoldalú politikai egyeztető tárgyalásokhoz a résztvevők számára összesen 900 ezer forint térítést biztosított költségeik fedezésére. Az országgyűlési költségvetést terhelte még a gyorsírói munka kifizetése is, ami további félmillió forintot jelentett. Az elnök kérte a képviselőket, hatalmazzák fel az Országgyűlés elnökét a tárgyaló felek további támogatására.

A tájékoztatót végül is a képviselők szavazással elfogadták.

Végül az elnök bejelentette: október 17-én folytatódik az ülészak az úgynevezett sarkalatos törvényekre vonatkozó javaslatok megvitatásával. Ezután berekesztette az ülést.

„Egyetlen szó sem igaz, a nagydobronyi mészárlás: rémhír!”

folytatás az 1. oldalról

evidenciának számított évtizedeken át a „nagydobronyi vérengzés”, hogy egyszerűen eszébe sem jutott az embernek az a lehetőség, hogy nem igaz. Pláne az nem, hogy még egy minimális alapja sincs. Mégcsak nem is valami kisebb atrocitásnak a felfújása. Szóval három éve kezdtem ezt magam is részletesebben szemügyre venni, és akkor döbbsentem rá, hogy ez tiszta legenda. Talán csak azt fogalmaznám másként, mint Balla barátom, hogy szerintem egyszerűen téves hír ez az ügy, rémhír, és nem feltételezném, hogy valamiféle szándékos, hidegháborús manőver eredménye.

— Én sem gondolnám, hogy szándékos hidegháborús manőver eredménye volt e legenda megszületése, pusztán azt, hogy a hidegháborús idők légköre szerepet játszott a létrejöttében, meggyökeresedésében, a tabuk és ellenőrizhetetlen hírek világa a fennmaradásában — veti közbe Balla Gyula.

— Nem maradt a legkisebb kétsége sem a jelenlegi álláspontjának helyesége felől?

— Nem, különösen nem: mostanra. Két hónapja — a háború óta először — újra jártam a Kárpátalján, Ungvárott, temetőlátogatáson, majd elmentem Nagydobronyba is. Nem éppen erről a kérdéstről, de az élet mindenféle dolgairól eldiskuráltam ott a református templom körül ügyelgő emberekkel. Erre a ma is színmagyar falura még a háborúban sem hullott bomba. Békeidőben sem. — mondja „Ambrus Márton”.

Kérdésemre, hogy minden alap nélkül hogyan teremhet meg egy ilyen legenda, miért ehhez vagy ahhoz a községhez tapad éppen hozzá, ha már egyszer megterem — töprengve, a mozaikok közt keresgélve, latolgatva formálják meg beszélgetőpartnernem a választ. Balla Gyulának egész dossziéja van a nagydobronyi vérengzés legendájának ügyéről. Szívesen is vállalkozik az írott anyagok bemutatására. Egy részük a legendát tápláló emigráns írás. Valamennyi bizonytalan, szájhagyományokra hivatkozik. Filológiai igényű megmérettetésük nem e sorok feladata.

Skultéty Csaba megemlíti, hogy az ő tudomása szerint úgy 1950. körüli lehet a legenda első írásos nyoma, legalábbis ő e nyomot ismeri, sőt az a birtokában is van. Az emigráció körében nagy tekintélynek örvendő Sulyok Dezső (kiválása előtt kiscsárdapárti politikus, később a Magyar Szabadság Párt vezetője) egy akkor kiadott könyvét a nagydobronyi mártíroknak dedikálta. Az ő erkölcsi súlya jelentősen hozzájárult a legenda elterjedéséhez. És hogy ő kitől hallhatta? Rejtély. A müncheni kutató feltételezi, hogy egy menekülő állhatott elő — saját je-

lentőségét növelendő — e mártírium történetével, a negyvenes évek vége felé...

És hogy miért éppen egy adott községhez tapad hozzá e történet? A nyilatkozók feltételezik, hogy különféle hírtörödékek játszhatnak szerepet egy ilyesféle jelenség során. A hírt elterjesztő személy talán éppen abból az irányból hall robbanásokat, vagy ilyesféle...

Balla Gyula elővesz néhány fénymásolatot a nevezetes dossziéjából. A Kárpáti Igaz Szó című kárpátaljai lap 1988. szilveszteri számának ugyancsak lemásolt cikkében Mórincz Kálmán — történetesen Nagydobrony szülőte! — úgy véli, hogy a jelentős bombatámadásokat elszenvedett szomszédos Csapról került a nagydobronyi legendába a bombázás-, kolhozszervezési konfliktusoknak egy Eszeny nevű szomszédos faluban volt

élessége okán pedig a kolhoz-motívum. És a Dobrony-dosszié ezt követően már kíméletlenül dobja ki magából Balla Gyula kutatói szorgalommal gyűjtött, illúziókat veszejtő bizonyítékait. Így a nagydobronyi anyakönyvnek a község pusztulásaként hírelt napját követő napok születéseit hírelt adó bejegyzéseit, számozott, visszakereshető, orosz nyelvű kivonatok sorozatát. Ilyesféle iratokkal veszi el a kedvem a kikívánczó, de végül is lenyelt kérdéstől: nem lehetséges-e, hogy akkor valóban kipusztult a lakosság, vagy annak nagy része, és a mai templom körül ügyelgők csak betelepítettek, vagy azok utódai? Hozzáfűzi:

— Egyébként is Nagydobrony közel van a határhoz. A mai peresztrojka időkben, éppen a nagydobronyaik járnak tömegestől Magyarországra, a mindennapi élet kis tüzeitet lebonyolítani. Nyíregyházán, a piac környékén,

van olyan nap, hogy 300 ember is forgolódik abból a nagyközségből; ők könnyedén megkérdezhetőek, volt-e a községben olyasmi, amiről a legendakeltők beszélnek!

„Ambrus Márton” veszi át a szót:

— Nézze, én nagyon megdöbbenem, hogy egy ellenőrizetlen és ilyen súlyú ügyet, ilyen vádakat tartalmazó ügyet éppen egy új lap így közreadott. Engedje meg, hogy mint újságíró, azt tanácsoljam Önöknek: vallják meg nyíltan, hogy hibáztak a közreadással és tanuljanak az egészből. Hibák mindig előfordulhatnak. Mi szerencsére ebben az ügyben nem hibáztunk; én büszke vagyok arra, hogy a Szabad Európa Rádió soha nem volt belehúzó ebben az ügybe, semmiféle, megalapozatlan közlésbe.

— Sokféle kellemetlenséggel fenyegethet ennek a szerencsétlen ügynek az itt és most és pláne így történt hazai felbukkanása. Arra talán mégis jó lesz, hogy a nyugati magyar politikai berkekben a tisztázódást provokálhatja.

— Köszönöm a beszélgetést.

— Tordai Béla —

Ti csak szavazatok, mi meg majd döntünk

Pofon a demokráciának

A múlt héten telefoninterjút közlünk Fürscht Pállal, a Belügyminisztérium önkormányzati kérdésekkel foglalkozó munkatársával. Az interjúból kiderült, hogy az illetékes főosztály nem terjesztette az Elnöki Tanács elé Somogyudvarhely és Berzence választási kérelmét, mondván, nem volt elég idő a minisztériumok közötti egyeztetésre. A nemrég elfogadott népszavazási törvény jogot ad egy-egy falu lakosságának, hogy önállóságáról véleményt mondjon, csak az országgyűlési és tanácsügyi választások előtt és után három hónappal nem engedélyezi a helyi szavazás kiírását. Persze a pozitív szavazás után még szükség van az Elnöki Tanács jóváhagyására, de ennek lebonyolításáról, illetve feltételeiről jogszabály nem intézkedik.

Egy törvény lehetőséget adott Somogyudvarhely ezernégyszáz lakójának, hogy döntsön jövőjéről, egy hivatal saját belső szabályaira hivatkozva a vágyott önállóságot legalább egy évre ismét megátolta. Ezt egy olyan hivatal tette, mely — saját bevallása szerint — a készülő önkormányzati törvénnyel a falvak kezébe adná a jogerős döntést. Mennyire hisz az ilyen hivataloknak az először állampolgárként viselkedő falu népe, mennyire hiszi el, hogy a demokrácia valóságos válik, nemcsak a régi színjáték folytatódik tovább.

— Hétfőn este előljárási ülést tartottunk — kezdi beszámolóját Lacza Ferencné előljáró —, melyre meghívtuk képviselőnket, dr. Horváth Ferencet és Kakrik Jánost a közös tanács elnökét. Ismertettem a testülettel a Belügyminisztérium levelét, első felhívásában mindenki úgy vélte, hogy azonnal le kell mondani tisztségünkről. Ezek után hogy álljunk a falu

elő?! Nem értettük, hogy egy mindenkiket megmozgató népszavazást — ahol a szavazók kilencvenhat százaléka a válasz mellett döntött — hogyan lehet egy ilyen levéllel semmissé tenni. Hogyan utasíthatja el döntésünket egy minisztériumi főosztály, amikor ehhez csak az Elnöki Tanácsnak lenne joga. Mi nem tartjuk törvényesnek a Belügyminisztérium eljárását, ezért megkértük képviselőnket, hogy tisztázza a helyzetet a parlamentben.

— Mit csinálnak, ha a képviselő nem hoz pozitív választ?

— Ebben az esetben beadvánnyal fordulunk az Elnöki Tanács elnökéhez, illetve a belügyminiszterhez. A beadvány elkészítésére akkor is sor kerül, ha képviselőnk ügyrendi okok miatt nem kap szót ezen a héten.

— Egyetérték az udvarhelyiek felháborodásával — kapcsolódik a beszélgetésbe Kakrik János tanácselnök —, mert ha augusztus közepén a BM megkapta a kérelmet, miért csak most jelzik, hogy későn érkezett, miért kellett eddig az írászatban érlelni az ügyet.

En harminchat éve dolgozom az államgépezetben, eddig nem volt divat, hogy a felesleges szerveket kritizáljuk, most mégis egyetérték az előljárásság véleményével. Az Elnöki Tanács helyett ne döntsön a BM főosztályvezetője. Az elutasítás csak akkor lenne tisztességes, ha az Elnöki Tanácstól származik. Nem értem, miért kell szakminisztériumokkal egyeztetni, itt népakaratról van szó.

— A Belügyminisztérium levelében az áll, hogy nem lenne szerencsés újabb előterjesztést készíteni az Elnöki Tanács elé, mert ezzel akadályoznák a népszámlálás, illetve a választások előkészítését.

— Ez az indoklás egyáltalán nem állja meg a helyét. A mi apparátusunk úgy készíti elő a népszámlálást, hogy azt akár közös tanáccsal, akár önálló községekkel le tudjuk bonyolítani. Ez nem zavarná az önállósodást. A választásokra való hivatkozás is érthetetlen, hiszen még ki sem írták. A törvény szerint a választások előtt három hónappal nem lehet helyi szavazást tartani, nálunk már régen döntött a nép, a választások pedig csak februárra várhatók.

— Milyen hatással lesz a tanács munkájára ez az elutasítás?

— Ez a döntés — ha egyáltalán annak nevezhető — mindkét községet hátrányosan érinti, mert az apparátus nem tudja, hogyan készüljön a jövőre. Már készen van a jövő évi költségvetésünk a két falura szétbontva, csak a vagyonon nem tudunk osztozni az Elnöki Tanács jóváhagyása nélkül. Lépnünk kellene személyi kérdésekben, ki kellene alakítani az irodákat.

*

De engem az aggaszt legjobban, amit az előljárásság mondott tegnapelőtt. Úgy érzik, elvesztették a nép bizalmát. Hogy álljanak ki a falu elé a kérelemmel, hogy a választásokon is aktívan vegyenek részt?! Mi lesz, ha a képviselőválasztáskor ebben a faluban nem adnak le egyetlen voksot sem, mert előtte a falu döntését egy hivatal nem tartotta tiszteltetben. Azt a népet, amelyik egyszer a szíve szerint voksolt, most ismét bezárták egy kalitkába.

Győrffy Árpád

A földdel érintkező ember legyőzhetetlen

Mi lesz a földdel?

A föld, mint termelőeszköz minden társadalom életében fontos szerepet tölt be. A föld birtoklása társadalmi rangot, hatalmat jelentett. Bizonyos jövedelmét már az ókori állam is elvonta.

*

Vercse Józseffel — aki büszkén vallja, hogy kisgazdapárti hagyományokon nevelkedett! —, a nagymányoki Gábor Áron Mg. tsz földrendezőjével járjuk körül e témát.

— Vercse úr, úgy gondolom, az első földkataszteri terv II. József nevéhez fűződik, az általános földadó bevezetését már ő megkísérelte.

— Így igaz, nála a földadó alapja a rendes gazdálkodás mellett (tartósnak!) elérhető tiszta jövedelem volt. A földet művelési ág és minőségi osztályba sorolták, figyelembe véve bizonyos közgazdasági tényezőket és ennek alapján megállapították a kataszteri jövedelmét, értékét. (Pontosabban kifejezve, mint az 1980-as évek érték-számrendszere!) Az aranykorona értékét NB! 1875-ben határozták meg.

— Értsem ezt úgy, hogy itt egy évszázada minden változatlan?

— Nem egészen. 1945. évi IV. tv. jelentette a demokratikus földreformot. A nagybirtokot megszüntette, a földművelő népet földhöz juttatta. Az 1000 kh-t meghaladó birtokokat, gazdasági épületeket, felszereléseket államosította. Megváltás címén vették igénybe a 100 holdon felüli birtokokat. A változás szépséghibája! hogy a jól felszerelt nagybirtokrendszer felszámolták ugyan, ám a földhöz jutottak szaktudás nélkül, felszerelés nélkül kapták meg a földet. Nagyon sokan képtelenek is voltak megművelni. A demokratikus állam nem segített. 1956 után a megviselt parasztság újjászervezte gazdaságát, melynek fejlődését megtörte az 1960—61-es tsz-

szervezés. Tíz éven keresztül a magyar paraszt ingyen dolgozott, hogy lerakhassuk a szocializmus alapjait? (A földről szóló 1967. évi IV. tv. már a szent és sérthetetlen társadalmi tulajdont jelentette.

— Nem okozott ez feszültségeket?

— De igen. Nagy belső feszültséget okozott és rengeteg vita kiváltó oka volt, mígnem 1987-ben megszületett az újabb földtörvény.

— Ez megoldott minden hiányosságot?

— Egy fenét! Már a megszületésekor elavult volt. Megjelenésekor már meghaladta a társadalom újrendező-dését és megkérdőjelezte létjogosultságát.

— Hát a 89-es módosítás?

— Nem sokat oldott meg az sem, amit bizonyít a heves parlamenti vita, (de helyesen!) megszüntette a föld forgalmának nagyságrendbeli és terület-fekvés szerinti korlátozását. A föld magánforgalma lehetségessé vált. Megszűnt a szent és sérthetetlen társadalmi tulajdon dogmája. A tsz-ek közttség nélkül eladhatják a tulajdonukban lévő földet.

— És mondja, mennyiért?

— Hát ez a kérdés. 5—10 Ft/m? Ki tudja? Csak azt tudom, hogy a háború előtt 5 tehén árát fizette 1 hold földért a magyar paraszt. Manapság 1 holdat már 1 tehén árért is megkap. De mit fizetünk mi egy hold földért, ha a törvény erejénél fogva megszereztük azt? Nyolcvan forint aranykoronánként (jelenleg 100 forint). Könnyen kiszámítható, hogy egy jó minőségű 1 kh 17—18 aranykorona értékű földért 1360,— vagy 1460,— Ft-ot. Van-e erkölcsi alapunk az így megszerzett földért (esetleg az előbbi példánál silányabb minőségért) 30—48 vagy esetleg 60 ezer forintot kérni? Szerintem nincs.

— Akkor mi a megoldás?

— A módosított földtörvény a tsz hatáskörébe adja, hogy mennyit fizet a

Egymás fejébe vágunk?

Nem kell felhívni napjainkban senkinek sem a figyelmét arra, hogy politikai közéletünk mennyire felélénkült, s ennek okait sem szükséges részletezni. Tudjuk ezeket jól valamennyien, a látjuk is a tévé jóvoltából egy részüket, olvashatunk azokról a lapokban bőszesen. Kérdés csupán az, hogy mindazok, akiket éppenséggel elkerül politikai életünk sodrása, azok mégis hogyan értékelik a mögöttük, mellettük, közöttük, fölöttük zajló eseményeket, a pártok vitáit, a pártokon belüli szekcióharcokat, melyek végső fokon bennünket, azaz a népet érintik a leginkább.

S most értem mondandóm lényegéhez. Arról van szó, hogy mód fölött zavar, mi több, dühít és felháborít, hogy rólam, mint a népről gyakorta megfélejtik politikusaink. S nemcsak a „régiek”, hanem az újak és a még újabbak is. Persze, nem elsősorban a hatalmi harcoknak nevezett belső háborúsdikra gondolok, hanem a jövőnk eldöntő, illetve az azt eldönteni szándékozó megbeszélésekre, a hogyan-továbbot elhatározni szándékozó nyilvános eszmecserekre és még sok egyéb másra.

Egyre azt tapasztalom, amikor rólunk vitatkoznak, gyakorta még csak nem is kalkulálnak velünk. Illetve csak olyankor, amikor egymás fejébe vágunk bennünket, mármint a népet. Mert közlik, hogy „ez egyszerűen a nép kijátszása volt”, azzal vádolják egymást, hogy becsapták a népet, illetve, hogy a nép nevében nem lehet föllépni. Szóval a vádak oda-vissza járnak, s közben valóban elfelejtkeznek rólunk.

Kérem a kedves politikusokat, szíveskedjenek már végre legalább egyetlen mondatot intézni hozzám, azaz a néphez!

— hm —

földért. A magyar állam erre áldozni nem tud. Hitelt adni sem. Ott a nyakán a sok állami tulajdonú föld, melyet elvett, vagy kikényszerítette, hogy ingyen felajánlják neki, amit akkor az állam nagyvonalúan elfogadott. Elképelem, hogy azok is kártalanítást várnának, akiktől a földet elvettük. Igen nagy így a tsz-ek felelőssége. Hozzáértő mérlegelés, korrekt felmérés nélkül nincs erkölcsi alapunk dönteni. Egyetértésben az ellenzéki szervezetekkel, egyik megoldás a föld visszaadása lenne. A másik a magántulajdon következetes megtartása mellett a földtulajdonosok — kizárólag önkéntes alapon — mint vállalkozók, újra szövetkezetbe tömörülnének. Mi-

vel az így bevitt föld — melyet a földszerzés során kapna — saját tulajdonában maradna, azzal szabadon rendelkezne, gazdának érezné magát. Az új paraszti társadalomnak sokszínűnek kell lennie, az 1—2 hektáros kisgazdák gazdaságoknak éppúgy helye lenne a palettán, mint a talajminőségtől és művelési ágtól függő 10—15 hektár nagyságrendű földbirtok, amely a tulajdonos családját eltartja és piacra is tud termelni. Legyenek — bár csökkenő számban — 100—300 ha-ig nagybirtokok is, amelyek munkásokkal termelnének, elsősorban piacra. Végül legyen a szükségleteknek megfelelően 600—1000 ha nagyságú szövetkezet belüli magántulajdonú vagy állami mintagazdaság-szerű tudományos szakemberekkel rendelkező, továbbképzésre is alkalmas gazdálkodó egység is. Feladatuk lenne a melléküzemágak fejlesztése, tenyészállat-állomány fenntartása, vetőmag és szaporítóanyagok előállítás, laboratóriumi kutatások, és hibridbiológiai mérések végzése.

— Megnevezné, ki vagy kik tudják a régi modellt ily módon átszervezni?

— Sajnos csak elvétve találunk olyan szakembert, aki erre felkészült, vagy felkészítetett. Így a legjobb tervek, elképzelések is csak lassan realizálódnak. A parasztság kérdéseinek megoldása a parasztság kihagyásával semmiképp sem lehetséges, így a megoldások kivitelezésén dolgozók mindinkább bevonják, a valamikor még magángazda dolgozóinkat is, a mielőbbi végső megoldás reményében.

Az embert csak úgy lehet legyőzni, ha elszakítják a földtől, amíg érintkezik a földdel legyőzhetetlen.

Bayer Béla

BANKTITOK?

Napi életünkhöz — kiváltképpen hónapvégeinkhez — szervesen tartozik házi bankunkhoz, az OTP-hez való zárandokolás. Kevés a bank, ez könnyen megállapítható az előtte kigyűző sorról, mert akár be tudjuk osztani pénzünk, akár nem, az érte való sorbaállítás nem tartozik a fejlett társadalmak szokásaihoz. Ezért, nő meg a sorbaállásért is, a hangulat ideges. Kiváltképpen, miután öreg rögöszmet, a személyi szám mellőzését hangerővel adom elő. Ugyanis hiába nem from az OTP „Főhivatal” által elrendelt számot a felvevőszelvényre, megteszi helyettem az Alkotás úti fiók vezetője. Méltatlankodásomra, hogy a számlaszámom és aláírásom alapján fizessen, hatósági szuverenitással közli, hogy komoly tévedésben vagyok. Nincs számlaszámom. Pénzemet személyi számom alapján tartja az OTP computere nyilván. Elborzadok. Egyrészt, én nem adtam engedélyt személyi számom ilyen felhasználására. Persze ez az OTP „Főhivatal” nem érdekli. Ennél fontosabb, hogy minden számlám, tehát fenntartásos betétkönyveim, átutalószámlám, lakáskölcsönöm, személyi kölcsönöm, barátomért való kezeskedés, vásárlási kölcsönöm egy helyen, tudtom és engedélyem nélkül megtalálhatóak. Aki akarja, talán már most, de később mindenképpen hozzá fog férni. Ehhez csak egy kis számí-

tógépes jártasságra van szükség, amiről az alullejtett amerikai és nyugatnémet titkosított számítógépes rendszerekbe való behatolás ékes bizonyítékkal szolgál.

Gondolataimat az OTP fiókjánál nem tudom folytatni. Lehurrogok. Miért tartom fel a sort? Hát igen. Miért is? Adatvédelemért? A banktitok védelméért, amelyet az OTP durván, bizalmammal visszaélve állandóan megsért? Nos, a demokrácia időigényes folyamat. Ideges mindennapjaink erre alig alkalmasak. De nyugodtan utánagondolva: nem véletlen, hogy nyugaton nem tudták elterjeszteni a polgár beszámozását. Túl sok hatalom összpontosul annál, aki azt összefogná. A nyugati bankoknál kategorikusan tilos az ügyfelek különböző betéteinek összefogása. Ez sérti az ügyfél érdekeit és nem utolsó sorban visszaélésre ad lehetőséget.

Ennek kiküszöbölését az OTP sem tudja garantálni, hiába esküszik a saját, egyébként nyugati szemszögből korántsem tökéletes rendszerére. Banktitok? Az OTP-nél? Nem lenne itt az ideje annak, hogy az OTP is elgondolkozzon, hogy az ügyfél érdekeit védeni kell, és nem a bankadminisztráció szükségleteinek alárendelni?

Litos

Próbaper az MSZMP ellen

Marad vagy megszűnik az Ellenzéki Kerekasztal?

„Az ellenzéki egységnek az volt a célja, hogy leültesse tárgyalóasztalhoz a kommunista párt képviselőit és kikényszerítse a szabad választás feltételeinek megteremtésére alkalmas törvények meghozatalát. A tárgyalások befejezésével elérte célját, ezért csak hamar megszűnik.”

E nyilatkozatuk élénk visszhangot váltott ki. Mi valójában a helyzet? — kérdeztem dr. Kengyel Miklóst a Független Jogász Fórum Pécs-Baranyai Szervezetének vezetőjét, aki szintén részt vett a 16-i tanácskozáson.

— A Független Jogász Fórum az általa életre hívott EKA szerepét értékelte. A kormányzó párt az EKA-t egységes tárgyalófélként elfogadta, a háromoldalú tárgyalások eredménye ismert. A FJF úgy látta, mivel a tárgyalások befejeződtek, az EKA betöltötte szerepét, ezért elképzelhető, hogy a jövőben nem lép fel egységes erőként.

— Nem arról van inkább szó, hogy a nyílt szakadás miatt harangozták be a megszűnését, hisz hétfőn este a plenáris ülésről közvetített adásban már ország-világ láthatta, hogy jelentős véleménykülönbségek vannak az SZDSZ és FIDESZ, valamint az Ellenzéki Kerekasztalt alkotó más szervezetek között?

— A nyilatkozat 16-án hangzott el, tehát még mielőtt bárki is tudhatott ar-

ról, hogy az előbb említett két szervezet nem írja alá a megállapodást. Az már más kérdés, hogy a Független Jogász Fórum ezt előre sejtette.

— *Úgy gondolom, ebben a kérdésben magának az Ellenzéki Kerekasztalnak kellett volna nyilatkoznia és nem a Független Jogász Fórumnak. Ez utóbbi nem tagja az EKA-nak, milyen alapon nyilvánított mégis véleményt?*

— Nem szabad megfeledkezni a FJF szerepéről az EKA létrejöttében és későbbi működése során. Óriási teher hárult rá egyrészt az ellenzéki szervezetek közötti egység létrehozásában és megóvásában, másrészt a parlamenti tárgyalások időszakában is. Tagjai révén a tárgyaló szakbizottságokban segítette az EKA munkáját. Tehát, ha mint szervezet nem is vett részt a tárgyalásokon, tagjai révén betekinthez azok menetébe.

— *Mindezek után újra felteszem a kérdést, marad vagy megszűnik, az EKA?*

— Bizonyosan nem lehet tudni. Folytatást ígér Tölgyessy Péter és Pető Iván az SZDSZ tárgyalódelegációja két tagjának a nyilatkozata. Mindketten kijelentették szó sincs megszűnésről, az csak dr. Kónya Imre magánvéleménye.

— *Az Ellenzéki Kerekasztal léte befolyásolja-e a spontán módon szer-*

veződött helyi ellenzéki kerekasztalok további működését?

— A vidéki ellenzéki kerekasztalok megítélése egyszerűbb. Mivel tipikusan helyi kezdeményezések esélyt teremtettek az alulról jövő valódi ellenzéki tömegmozgalom kibontakozásának — létük egyetlen más szervezet vagy párt lététől sem függ. Tehát az Ellenzéki Kerekasztal esetleges megszűnése sem befolyásolja a működésüket.

A vidéki ellenzéki kerekasztalokról inkább azt lehet elmondani, tevékenységük még csak ezután kezd igazán kibontakozni. Az országoshoz képest fáziskéséssel jöttek létre. Ez megmutatik abban is, hogy míg az EKA már rég elfogadtatta magát a kormányzópárttal és a harmadik oldallal, addig a helyi kerekasztalok még csak küzdenek azért. Még előttük áll az érdemi kérdésekben való álláspontok egyeztetése.

— *Milyen a baranyai helyzetkép?*

— Nemrégiben helyiségbérleti szerződést kötött a Pécs-Baranyai Ellenzéki Kerekasztal a megyei tanács-csal, mely szerint ez év december 31-ig használhatja a tanács Dischka Győző u. 2. szám alatt lévő I. emeleti irodahelyiségét. Szerencsére telefon is van. Ezzel egy időre megoldódott a „terem”-gond. Már érdemi tárgyalások folynak elsősorban a közelgő vá-

lasztásokról. Legutóbbi ülésükre Pécs Város Tanácsának elnökét, dr. Molnár Zoltánt hívták meg, s több kérdésben egyeztettek álláspontjukat. A Pécs-Baranyai EKA a közeljövőben tervezi a sajtó választásokig terjedő szerepének megvitatását az érdekeltek jelenlétében.

— A Független Jogász Fórum választmánya 16-i ülésének napirendjén egy érdekes téma is szerepelt. Dr. Dornbach Alajos ügyvéd — akit a közvélemény a Nagy Imre és társai rehabilitációs perének kapcsán ismerhetett meg — javasolta, hogy a FJF indítson pert az MSZMP ellen vagyontámentési akciói miatt. Hogyan, milyen formában képzeli a pert a Független Jogász Fórum?

— Egyelőre nem tisztázott, hogy peres vagy nem peres eljárás keretében történik. Vitás a felperesség kérdése is, mert a polgári peres eljárás szerint félként az járhat el, akinek az ügy jogát vagy jogos érdekét közvetlenül érinti. A Független Jogász Fórum esetében erről nem lehet beszélni.

Viszont a Polgári Törvénykönyv idevonatkozó szakasza szerint a semmisségre bárki határidő nélkül hivatkozhat. A FJF is e jogcímen kíván pert indítani. Már készül a keresetlevél-tervezet, valamikor a jövő héten vitatja meg a választmány.

Próbapernek is tekinthető. Ennek kimenetelétől függ ugyanis, hogy felép-e a FJF a pártvagyon átmentése miatt bírósági úton a jövőben.

Cseke Hajnalka

Ne most döntsünk személyi kérdésekben!

Egy likvidátor a Veszprém megyei pártértekezletről

Ha valaki rászolgált Antoniewicz Roland címben szereplő minősítésére, akkor dr. Pataky Attila biztosan, hisz az elmúlt fél év aktív munkájának köszönhetően sikeresen megszűnt a Bakonyi Bauxitbánya pártbizottsága. Persze egy párt ritkán vész el, csak átalakul, jelen esetben munkahelyiből lakóhelyivé. Dr. Pataky Attila irányításával nemcsak a pártbizottság szűnt meg, hanem saját titkári állása is. Áprilistól visszatért rendes szakmájához, ismét bányageológusként dolgozik, de a mozgalmat sem hagyta el. Az egyik új alapszervezet titkárává és kongresszusi küldötté választották az elmúlt hónapokban.

— *Az utolsó összevont taggyűlésen, ahol szentesítették az üzemi pártbizottság megszűnését, többen az átállás nehézségeiről szóltak.*

— A tagjaink nagy része valószínűleg arra számított, hogy ünnepélyes kézfogással várják a lakóterületi alapszervezetben. Sajnos elfelejtettük — illetve meg sem tanultuk — a szerveződés lényegét. Azt, hogy valamilyen közös platform alapján összejövünk

valakivel vagy valakikkel, és közösen csinálunk valamit.

— *Eddig nem ez jellemezte az MSZMP-t?*

— Engem az elmúlt négy évben — míg hivatásos apparátusi dolgozó voltam — nagyon zavart, hogy állandóan a pártmunkáról beszéltünk, szinte már izzadságszagunk volt tőle. Nehogy azt higgye valaki, hogy amikor egy alapszervezet jóváhagyta az üzemi éves tervét, vagy beszámoltatta valamelyik gazdasági vezetőt, akkor csinált valamit.

— *Őnök nem ezt csinálták?*

— Próbáltuk más útra terelni ezeket az ügyeket. Az első ilyen lépésként — évekkal ezelőtt — töröltük a káderhatáskörünk nagy részét. Nem akartunk beleszólni az üzemi vezető kiválasztásába, azt döntse el a vezérigazgató vagy a műszaki tanács, de ne a párt.

— *Mire készülnek „területi” párttagként?*

— Egy alapvető feladata van minden területen működő alapszervezetnek, véleménynyilvánítás a város poli-

tikájáról. Ebbe beletartozhat akár a járdaépítés és az intézményfelújítás is. Az önkormányzati választások előtt el kell döntenünk, kit tartunk alkalmasnak tanácsagnak, ki jelöljön az alapszervezetet. Persze, ehhez valódi tanácsok kellenek, nem mesterségesen összerakott testületek. Ha megválasztják a jelöltünket, azt megbízásokkal kell állandóan ellátni. Ha a tanácsok jól működnek, megfordulhat a törvénykezési folyamat is. Eljőhet az az idő, amikor a törvények innen alulról indulnak, hiszen a problémák is itt keletkeznek.

— *Ez a modell nagyon hasonlít az új pártok, szervezetek gyakorlatához.*

— Ez természetes, hisz az élet ezt a működést kívánja meg. Ők ezt felismerték.

— *A hét végén ülésezik a megyei pártértekező Veszprémben. Ezen meghívottként — mint kongresszusi küldött — Ön is részt vesz. A hírek szerint a legköszönő első titkár — Gyuricza László — helyére csupa olyan jelöltet állítottak, aki már 10–20 évvel ezelőtt is ott szerepelt Pap János*

tablóképein. Nem félnek attól, hogy a megyei lakói — párttagok és párttagok kívüliek — nem hisznek egy ilyen megújulásban?!

— Bízom benne, hogy a küldöttek a tagság véleményét képviselik majd az értekezleten, és ha úgy van, ahogy ön mondja, akkor nem választanak ebből a kínálatból első titkárt.

Egyébként én teljesen elhibázott ötletnek tartom, hogy személyi kérdésekben is döntenünk akarnak. Ugyanis sok igazság van abban, hogy a régi vezetők, vagy saját maguk miatt vagy a párt politikája miatt hitelüket vesztették. Lehet, hogy a jelöltek emberileg alkalmasak — ebben én nem akarok ítélni —, de akkor is ellenézés van a párton belül is a funkcionáriusokkal szemben. Ugyanakkor teljesen nyilvánvaló, hogy új arcok nem kerülnek elő ebben a kétséges helyzetben. Nem akarják magukat lejártni, hiszen nem tudják, mit hoz a kongresszus. Amennyiben szót kapok az értekezleten, javasolni fogom, hogy ne most döntsünk a személyi kérdésekben. Most alakítsunk egy ideiglenes intézőbizottságot teljesen új arcokból. Bízunk rájuk az ügyek intézését, legfőképpen egy kongresszus utáni újabb pártértekező megszervezését. Ott majd dönthetünk a megyei pártprogramról, és megválaszthatjuk az új vezetőket.

Györffy Árpád

A „Ruttner-jelenség Nyers-hús”...

De ki fizeti a „kis-Révészt?”

A filmipar egykori és mai szexbom-bái, női és olykor férfi sztárjai igen megértőek a bulvársajtóval szemben. Ázsiójuk — nem utolsó sorban gázsijuk szempontjából — egyaránt előnyös, ha a sajtóban rendszeresen megjelennek. Mindegy, hogy jót, vagy rosszat terjesztenek róluk, a lényeg, a nevük legyen a köztudatban. Ha Ruttner György filmszínész lenne, valószínűleg már sztárgázsit kapna, bár az általa — eddig — leszakított személyes haszon se kutyá...

Itt azonban sokkal többről van szó, mint egy fiatal tehetség magamegfeledkezéseiről, mint egy sztárcsinálási reklámtrükkéről, netán egy karrierista konjunktúra lovag mesterkedéseiről, ez a politika legördögibb arca. De kezdem az elején. A Szociáldemokrata Párt újraélesztésének gondolata alig egy éve kezdett szárnyakat bontogatni, természetesen elsősorban azok körében, akik személyükben a szociáldemokrácia jogfolytonosságát képviselik. Január kilencedikén — rövid vajúdás után — megszületett a „nagy mű”. A négy „öreg” (dr. Révész András, Baranyai Tibor, Bácskai Sándor és Takács Imre) vezéreltetével kibontotta a zászlót egy maroknyi kis csapat. A munkamegosztás szerint Bácskai működési területe Budapest, Takács pedig vidék lett, Baranyai — kétségtelen szónoki képességeivel — főpropagandistaként indult, és maradt dr. Révész Andrásra — mint elnökre — a párt képviselése (bel és külföldön). Akkor még senki nem tudhatta, hogy a „nagy aggastyán” micsoda személyes tragédia hordozója. Irodalmi hasonlatul élve, Lear király sorsa kísérti. A váratlanul — mert nyolcvanegynéhány évesen ki számíthat még ilyesmire — ölébe pottyant lehetőség alaposan megzavarta. A már-már feledésbe sülyedt „királyság” akkor merült fel újra, amikor már minden halandó a búcsú, az örökhatóság gondolatával foglalkozik. Egy energiáiból kifogyó öreg király már csak a dinasztia továbbvitelével, és az örökösödési jog biztosításával foglalkozik, megerősítendő e jogot, a szomszéd királyokkal alkudozik. A három gyermek közül, ami esetében a személyes ambíció, a dinasztikus gondolat és — legkisebb leányként — az „ügy”, bizony a jó Lear király nem ez utóbbit, a legértékesebbet választotta. A dinasztia által támogatott személyes ambíció, mint gonosz testvérpár, szinte az első pillanattól kezdve elvakította, félrevezette és a harmadik testvért az ügyet az agg király udvarából száműzette. A szomszéd királlyal — Nyers Rezsővel — megkötött dinasztikus szerződés azonban már márciusban „alattvalói lázadás” vezetett. A három másik harcostárs kikiáltotta a trónfosztást, jogot formálva az egész királyságra. Ami így ugyancsak nagy hiba volt, hiszen e királyságban éltek már ekkor a szociál-liberálisok ifjú és harcos népei, akik megújulás platformnak nevezték magukat. Több se kellett a szomszéd királynak — Nyers Rezsőnek —, azonnal bevezette segédcapatait, természetesen a kiábrándalással fenyegetett

platformmal taktikai szövetségben. Na, nem mintha ne lett volna ott már kezdetől néhány megbízható embere, — lásd Ruttner György —, de a jókor küldött „pénz, paripa, fegyver” július 1—2-án eldönteni látszott a küzdelmet. Csakhogy a zsoldosoknak van egy otromba szokásuk, szeretik meggyalázni az ártatlan szépségeket. Nem kerülhette el ezt a sorsot a mostoha-ságra ítélt legkisebb leány, az „ügy” sem. Ez már viszont több volt a soknál, legalábbis a platformosok ifjú és lovagias nemzetségének, s így a taktikai szövetség rövid életűnek, a győzelem piruszinak bizonyult. A történelmi szárny vezetői — egyesek előszeretettel „három muskétásnak” nevezik őket — okulva korábbi hibájukból ajánlották-elfogadták az új szövetséget a megújulás platform „üzbuzgó” csapatainak. Az öreg Lear szűk udvartartásával, a zsoldosok védőbástyái mögött sajátos örületében még mindig uralkodónak érzi magát és parancsokat osztogat. A fegyverszünetet békének, a királyságot egységnek hirdeti, de a zsoldos rablóbandák garázdálkodásai és tivornyái mögött már nem látja igazán se kitagadott legkisebb lányát, az „ügyet”, sem az országában élő szociáldemokrata népet. Ja, és „a nép az istenadta nép”? A szociáldemokrata tagság tömegei csak türelmesen várják a kongresszust, mert tudják, itt igazi király csak az lehet, akit ők emelnek pajzsra.

A szimbólumok világából azonban térjünk vissza a realitásokhoz. A történelmi szárny és a megújulás platform egy valódi „ügycentrikus” szövetséget kötött, s mint ezt az előjelek máris mutatják, ez az együttműködés igen gyümölcsözőnek ígérkezik. Így együtt már elég erősek ahhoz, hogy a kongresszusig ne hagyják elterelni figyelmüket provokációkkal. Ma már minden szociáldemokrata számára világos, hogy a magát — periférikus szerepe ellenére — centrumnak nevező tömörülés kinek a zsoldjában áll. Amikor nyílt fórumokon rájuk pirítanak, azonnal visszavonulnak a „műhely” — kétes értékű — szellemi álmozgalmába, mert ott nem kér tőlük senki párttagkönyvet, legalábbis MSZDP tagkönyvet nem. A végre világosan látó tagság nemes egyszerűséggel „Nyers Rezső kutyáinak” nevezi őket.

A MSZMP és az Új Márciusi Front pénzt nem kímélve megpróbálják a jelenkor történelmi realitásait semmi bevéve a „rendezői baloldal” irányába terelni a makacsul ellenálló szociáldemokrata tömegeket. Ennek a mozgalomnak az élén a dinasztia — párt értelemben — reméljük utolsó tagja Révész T. Mihály, a „kisherceg” áll, aki sajátos logikája szerint mindig csak a „róka” és a „kígyó” szavára hallgat. A „rókára”, mert az vörös, a „kígyóra”, mert az simulékony. Gondolom, hogy a „nagy öreg rókát” a fentiek alapján már nem kell megneveznem, de a kígyóra — nevezetesen —, Rutt-

ner Györgyre érdemes még néhány szót vesztegetni.

A két Révész és Nyers Rezsőn kívül senki más bizalmát nem élvezi. Nincs is ma szervezet, mely tagjának tekintené. A Bp. V. kerületi szervezet ugyan megkapta a belépési nyilatkozatát és az ajánlatot, hogy hat hónapra visszamenőleg hajlandó kifizetni a tagdíját, de mindezidáig nemleges választ kapott. Szinte háborzongató, hogy mint kívülálló, az Új Márciusi Front pénzen megvásárolhatott magának egy ügyvivői tisztelet, ami a demokrácia látzatának fenntartási kényszerre mellett nem is volt könnyű vállalkozás, hiszen már akkor sem volt igazán bizalmi helyzetben. Szem- és fültanúja voltam mesterkedéseinek, amíg a választmányi tagságig eljutott, így el tudom képzelni, hogy a 21-ek és a 9 tagú ügyvivőség „megválasztásakor” mi minden történhetett a „kullisszák” mögött.

Egy tény, az ügyvivőség külügyi referense semmit nem tud az „utazásairól”, a tagságról már nem is beszélve. Ezeknek a látványos „diplomáciák-

nak” azonban sem a pénzügyi háttere, sem valóságos célja nem maradhat tartósan titok. A kongresszuson jön az elszámoltatás. Egy indián szólás szerint, „ha a kígyó minduntalan kicsúszik a kezedből, nem marad más, agyon kell ütni.” Ha arra gondolok, hogy a Zala megyei szervezet egy buta taktikai hibáért — MSZMP múlttal megáldott országgyűlési képviselő jelöltjéért — mit kapott a többi szervezettől és a tagságtól, akkor Ruttner Györgynek csak azt javasolhatom, hogy ne várja meg az indián szabály érvényesülését a kongresszuson.

Az „öreg királyt” dr. Révész András díszelnöki tisztében még megkímélheti a hagyományos szocdem tolerancia, de a „kishercegnek” és társainak ajánlatos lesz visszatérnie saját „bolyójára”, mely fényévnyi távolságra van, és ahol visszavárja őt az elhagyott árva kis virág, ami természetesen „vörös” és a szociáldemokratáknak kicsit túlságosan tüskés!

Kis Pál István

Baranyában pártközi sajtóbizottság alakult

Megegyezés a választásokig

Csikorogva indultak a tárgyalások kerekéi a Baranya megyei konzultatív fórum második találkozásán. Történt mindez annak ellenére, hogy voltak kérdések, amelyekben a „felek” — vagyis a három oldal — szinte azonnal megegyeztek. Több kérdésben ugyanis — ahogyan Kengyel Miklós, a Független Jogász Fórum képviselője, a tanácskozás levezető elnöke fogalmazott — „szívélyes egyet nem értés alakult ki...”

Indulásként az EKA szóvivője, Bögner Miklós (Független Kisgazdapárt) arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Dunántúli Napló a negyvenes évek végét jellemző történelmi kényszerpályák folyományaként, mint az MSZMP tulajdona funkcionál, így semmi biztosítékát nem látja annak, hogy a választási harcokban az ellenzék korrekt partnere lesz. Márpedig tömegbefolyása elvitathatatlan, s így az ellenzék számára csak szólam marad az esélyegyenlőség.

Válaszában Szirtes Gábor (MSZMP) jogtörténeti tényekre hivatkozva állította, hogy nem kérdőjelezhető meg, hogy a Dunántúli Napló valóban MSZMP tulajdon, de ott „másfél éve független műhelymunka folyik, s egyre inkább tömeglappá kezd válni”.

Ez a két bejelentés ütötte meg az alaphangot, s innen kezdődött a vita, amelynek során kifejtették véleményüket az asztalt körülülők. Bizonytalanságot okozott, hogy az MSZMP képviselői sem merték megjósolni, mit hoz az egészen közeli jövő, azaz az október 6-i pártkongresszus. Éppen ezért a konkrét megállapodásoknak sem látták túl sok értelmét, mondván: nem tudnak felelősséget vállalni azok betartásáért. Furcsa módon az ellenzék képviselői éppen e tény ismeretében *mielőbbi* egyezsége akartak jutni, elvetve az MSZMP-nek azt a javaslatát, hogy „küldjünk ki egy bizottságot,

amely megvizsgálja a kérdést”. Bögner Miklós Mikszáthot idézve mondta: „Az országgyűlési bizottság kiküldése a legalkalmasabb eszköz arra, hogy egy ügyet véglegesen elfektessünk...”

Végül is több mint öt órás vita kellett ahhoz, hogy valamiféle megállapodás szülessen — elsősorban a megyei lapnak a „választásokig való „használat” tekintetében. Azaz, közös megegyezéssel mégiscsak felállítottak egy testületet, amelynek *még október 6-a előtt* ki kell dolgoznia működési szabályait, s azt a megyei konzultatív tanácsnak kell jóváhagynia. Az ügynevezett *pártközi sajtóbizottság* az MSZMP „metamorfózisa”, és (vagy) az EKA felbomlása esetén is a választási eredmények kihirdetéséig — s ebbe a köztársasági elnökválasztás és az országgyűlési küldöttségválasztás is beleértendő — fog működni, és alapvető feladata lesz, hogy örökadjon a választójogi törvényben előírandó sajtópolitikai elvek betartása felett. Ugyancsak e pártközi bizottságnak kell majd megpróbálnia elsimítani az esetleges etikai vitákat, amelyek a sajtóban megjelenő információkkal kapcsolatban felmerülhetnek.

A pártközi sajtóbizottságba minden szervezet egy-egy tagot delegál, amelyik képviselőjelöltet indít a választásokon.

Megállapodás született az éjszakába nyúló tanácskozáson — az Országos Sajtószolgálat mintájára — egy megyei sajtószolgálat felállításáról is, amelynek központja vagy az MTI pécsi irodája, vagy a Magyar Televízió Körzeti Stúdiója lesz. Az MS közleményeiből a sajtóorgánumok vezetői, illetve felelős szerkesztői, saját politikai és erkölcsi meggyőződésük szerint válogathatnak...

Lékó Sándor

Honkóstoló

Kecskemét

Szent Miklós püspök, a Barátok templomának mai védőszentje kecskét adományozott a megtérítetteknek. Ki tudja, talán a sovány földű, mostohan termő homok népének szánta a biztatást: ha kinnal is nehezebben, mint másutt, de gyarapodni nemcsak a buja Pannon-tájon lehet. Az igénytelen jószág a XIII. századtól a település szimbóluma, az egykori történeti iratok sem emlegetik másként: Aegopolis, azaz Kecskéváros.

Az igyekvést, a megmaradást, azután pedig a lassú gyarapodás esélyét a múltban gyakran szakították meg idegen hatások. Hol a budai pasához, a török szultánhoz, hol pedig a Habsburg-házhoz alkalmazkodnak itt, az ország közepén. Nem véletlen, hogy igazi virágzását, gyarapodását a polgárosodás korában élte meg, a városközpontot ma is ékítő pompás épület-együttesek a múlt század, a millennium és a századelő építőművészetét dicsérik. Nagyvárosi mag ez, furcsa ellenpólust, vagy inkább szerves egységet teremtve a mezővárosokra jellemző övezetes szerkezetben egymás-

hoz kapcsolódó tanyavilággal, kertekkel, gyümölcsösökkel, a falusias településrésszel, kisvárosi utcákkal, polgári házakkal. A néphatalom korszakát éppen ez a jellegzetes, egyéni hangulatokat tükröző, sajátos kultúrát képviselő polgári építészet sínylette meg, mint oly sok helyen az országban.

A történelmi városok minden kínját magával cipelő Kecskemét nem történelmi vármegye székhely. Az 1950-es tanácsi szabályozás adminisztratív eszközével nyerte el a megyeszékhelyi státuszt. Ebből fakadt az az egyenlőtlen fejlesztési rend, amely a többi települést mintegy alárendelte a közigazgatási központnak. A megyei tanács elnöke, Gaborják József úgy fogalmaz, a fejkvóta legdifferenciáltabb az országban, a megyeszékhely a községeknek ötszörösét kapja egy lakos után. Ez szükség volt ahhoz, hogy szerepét betöltse a város, az újonnan megválasztott megyei vezető ugyanakkor megéri a lemaradók tiltakozását. Rövidesen változtatnak ezen. A lábrakapó helyi önkormányzatok

A felújított városmag mögött máig hiányzik sokhelyütt az infrastruktúra

jogos bírálatát kiválthatja a közeljövőben az egyenlőtlen fejlődési esély, de annyit mindenképpen el kell ismerniük: nem folyt el a pénz.

Ami az első alkalommal ideérkezők feltűnik: féltőn, gonddal őrizték régi értékeiket, a legismertebb, magyaros-szeccsessziós stílusú Cifra palotától kezdve a millenniumi színház, a hasonló modorban megálmodott városi tanács épületeiig. De az egzotikus mór-romantikus ihletésű zsinagóga hagymakupolájával, az egykori református gimnázium, mai Kodály-iskola népi jegyeivel, vagy a XIII. század végéről származó ferences templom és kolostor egyszerű, szép vonalával a múlttól vall és maradó kulturális örökséget jelent. Ha később, másodszor is megfordul ezen a tájon az idegen, vagy helybélieket faggat, akkor leheletnyi tónust vált az idilli kép. Nem hagyja nyugodni fantáziáját: milyen is lehetett az Árpád-város, aminek írmagja sem maradt, helyén a megyei tanács és pártbizottság tűzemeletes épületömbjei nyújtózkodnak. Velük szemben, az út túloldalán hasonló stílusban, vagy inkább stílustalanul áruházzal, presszó, lakások és üzletek...

Egy szürkéséget, egyformaságot hirdető rendszer falanszterépiuményei. Nem élték túl a dekadens polgári szellemet irtó kultur- és városfejlesztőromboló politikát a Batthyányi utca patríciusházai sem. De kár nosztalgizálni, amikor vannak még átmentődött és sürgős védelemre szoruló épületek, sőt egész városrészek.

A századfordulón megépített huszárlaktanya a régi mesterek és megrendelők igényességével készült, magas kerítés zárja el a Dunaföldvár felől érkezők szeme elől. Ki gondolná, hogy nagyobbik részét már csak üresen őrzik?! A szovjet egység egy részének(!) kivonulása után a HM tulajdonában maradt a laktanya. Hasznosítására pályázatot írnak ki rövidesen. Licitálhat tehát a város, hogy tulajdonát visszaszerezze, ami nem pusztán egy épületegyüttes hatalmas területtel, de Lechner Ödön, Pártos Gyula tervei alapján a város egyik jellegzetes színpontja. A városi tanács a lakosság jogos felháborodásától tartva és indítva Német Miklóshoz fordult nyílt levéllel, hogy amennyiben nem közelelre fordítja a minisztérium a laktanyát, azt kapja vissza a város.

Stílusok egymásra nem találása

Belvárosi padok

Indíthatnának itt egy egyetemi kart, gyógyászati, vagy akár idegenforgalmi célra használhatnák, hiszen közelében vagy egy gyógyvízforrás és a szabadidőközpont. A levél egyelőre válasz nélkül, a kérdés eldöntetlen. Pontosan tudják viszont, hogy milyen halaszthatatlan tennivalók torlódtak fel az elmúlt évtizedekben Kecskeméten. Nem kerülte el az igazságtalan településfejlesztési elv kedvezményezetteinek sorsát: a város néhány évtized alatt százezer lélekszámmra növekedett. A tanyák és falvak, kisvárosok ontották a betelepülőket, megteltek és szaporodtak a panelkalitkák, lakótelepek. Ma közel háromezren várnak lakásra, megindult ugyanakkor egy természetes lakáscsere. A kispénzű, gazdálkodni szándékozók a várostól hat kilométerre fekvő Katona-telepen építkeznek, míg a minőségi lakáscsere nyomán sokan a kertvárosi Petőfi-városrészbe kíváncsiak. A különböző területeken nagyságrenddel térnek el a telekárak. Mint mindenütt. És szintén nem kecskeméti sajátosság: komfortossá kell tenni a nagyvárost. A tanácsai pénzeket is jórészt erre fordítják a következő esztendőkből: ivóvízhálózat és tározó, szennyvíztelep és személtételep. Nem látványos, de a városiasság mércéjét adó beruházások. Ha elkészülnek, sem oldják meg a gondot, hacsak nem teszik ki a táblát: **MEGTELT** a város.

Egy bizonyos nagyságrend után nemcsak az itt lakó polgárok közérzete sínyli meg a zsúfoltságot, de féltő, hogy elvesz a művészet iránt fogékony, ihletett hangulat, ami a régi utcákat járva, tágas, vagy éppen meghitt parányi tereken hatalmába keríti az embert. Ünnepeles, felemelő érzés átlépni a kolostor küszöbén. A Kodály Zenepedagógiai Intézet valóban világpolgárokat képez. Jellegzetesen magyar módszerrel. Az USA, Japán, Tajvan, Malajzia zeneértő emberei visszajárnak ide és kétévenként a világ zenei életének fontos eseménye a Kodály-szeminárium. Hogy a 26 hallgató körét, akik az éves tanfolyamon vesznek részt, bővíteni lehetne? Ez a gondolat az intézetben már 1978 óta felvetődött, a minisztériumban az illetékes asztalán fekszik. Pedig az alapképzésre, egy főiskolai évfolyam beindítására is lenne ereje a Kodály intézetnek. Már arra is gondoltak, hogy a szemközti felszabaduló rendőrségi épületben a kollégium is elférne... Ki tudja, miért, választ nem kaptak.

A válogatás mindig hiányérzetet szül. Ebben, a feltehetően hasonló emóciókat is kiváltó városbemutatóban olyasvalamiről szólnunk, amiről a város művészetét reprezentáló összeállítások gyakran hallgatnak. A Szórátkaténusz játékház és játékmúzeum páratlan az országban. Igaz, mostohán

bántak mifelénk a játékokkal, nem voltak olyan becsesek, mint a drága német portékák. Ami van, tehát még féltettebb. Kalmár Ágnes művészettörténész a népi játékok mellett ritkán emlegetett polgári játékok közé vezet bennünket. A magyar játékok a magyar gyermekeknek-mozgalomról, az egyedi, majd az iparművészek kezéből kikerülő fabábukról, igényesen illusztrált gyermekkönyvekről, apró játékkészítő műhelyekről beszél. Ötletes és

mívesen kidolgozott játékvárak, állatfigurák, emberalakok: Az adott kor tükröi. Talán felfedezi valamelyik mai gyártó az okos és szép mozaikkirakó játékot, ahol Magyarország vármegyéit játékosan tanulhatták meg a diákok, vagy fontosabbnak tartja a rég elfelejtett törekvést: nemcsak játékot kell szerkeszteni. Gyermekléptékű, intim környezetet kell teremteni, ami harmonikus és magyar.

Takács Zsuzsa - Kapfinger András

Az Árpád-város helyén épült falanszterváros...

A POPVILÁG JELENTKEZIK

HELLO, SZIASZTOK!

HÍREK:

— A Frankie Goes To Hollywood Holly Johnson kiválásával megszűnt. De a fiúk nem oszlottak szét. The Stuffle Brothers néven alakítottak új csapatot. Az énekes helyét a Promise egykori frontembere; Grant Boulton foglalta el. Az első nagylemez jövő év elejére várható.

— La Toya Jackson megírta önéletrajzi regényét Michael, Me and the

A hét lemeze: Annie Lennox — Eurythmics

rest of our lives (Michael, én és a többiek) címmel. A könyv rengeteg eddig titkolt dolgról, intimitásokról ad hírt. Egy csomó olyan dolog kerül a könyvvel napvilágra, melyet Michael titkolni szeretne, ezért egy rakás pénzt ajánlott hűgának, csakhogy az ne jelentesse meg a könyvet. La Toya a pénzt visszautasította. Most az ügyvédeken a sor. Pör lesz tehát a Jackson famíliában!!

— Az INXS-énekes, Mick Hutchence levágatta a haját. Nem is növeszti hosszúra többet. Azt mondta: „Egyszer fel kellett már nőnöm!” MILYEN IGAZI!

— Visszatér a Wet Wet Wet is. Az új kislemez címe: Sweet Surrender (Kedves túlélő). A nagylemez egy hónap múlva kerül piacra (Holding Back the River).

Megjelent új kislemezek (Anglia—NSZK):

— Curiosity Killed the Cat: Name and Munber. — A csapattól két évig nem hallottunk.

— New Kids on the Block: Hangin' though

— Gloria Estefan: Oye mi canto
— RUN DMC: Ghoustbusters
— Waterfront: Nature of Love
— Aerosmith: Love is an Elevator
— Holly Johnson: Heaven's Here
— Billy Ocean: Licence to Chill

Szülinap: Szeptember 6-án volt harminc éves a norvég A-HA énekes: Morten Harket.

A hét lemeze: Végre, végre! Megjelent az Eurythmics új lemeze, mely ugyancsak kicsi, de ez is valami. A hamarosan megjelenő nagy beharangozója. És ha az is ilyen jó lesz, mint a Revival, akkor Annie Lennox és Dave Stuart fölkészülhet arra, hogy nagy példányszámban fog elkelni az LP.

Mi történt...1957. szeptember 8-án? Megjelent Jackie Wilson első kislemeze, a Reet Petite, ám csak harminc évvel később, 1987-ben ért föl a dal a szigetország hitlistáinak csúcsára.

FAN-CLUB címek: Jason Donovan — P. O. Box 292 Watford, Herts, Great Britain.

A hét szövegelese: L L COOL J: „Abban a házban melyet épp most vettem, nincsenek bútorok. Ellenben van egy csomó kocsim!”

A New York-i Z 100 Rádióállomás, Steve Kingston ajánlata: Bon Jovi: Lay your Hands on Me.

Fölvívjuk a figyelmeteket arra, hogy hamarosan a poprova hasábjain olvashatjátok Sylvia Patterson és Kate Davis interjút, melyet a visszatért Tears for Fears-szel készítették az angol Number One és a Smash Hits részére.

SLÁGERLISTA

1989. Szeptember 22.

LONDON

10. Numero Uno — Starlight
9. The best — Tina Turner
8. Sowing the seeds of Love — Tears for Fears
7. The Time warp — Damian
6. I need Your Lovin' — Allison Williams
5. Cherish — Madonna
4. If only I could—Sydney — Youngblood
3. Right Here waiting — Richie Marx
2. Pump up the Jam — Techno-tronic Feat Felly
1. Ride on Time — Black Box

NEW YORK

10. Hangin' Though — New Kids on the Block
9. One — Bee Gees
8. Keep on Movin' — Soul II Soul
7. 18 and Life — Skid Row
6. Cherish — Madonna
5. Shower Me with Your Love — Surface
4. If I could turn back the Time — Cher
3. Girl I'm gonna Miss You — Milli Vanilli
2. Heaven — WARRANT
1. Don't wanna loose You — Gloria Estefan

A Country and Western listát a The Judds vezeti, Let Me Tell You About Love című dalával.

INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ * INTERJÚ

Előjáróban elmondanám, amit bizonyára észre is vett a kedves olvasó. Nem foglalkozunk a magyar popzenével, mert nem tartjuk érdemesnek. Hogy miért nem, arra személy szerint is szívesen válaszolok — egy más alkalommal. Néha azonban kivételt teszünk. Akkor, ha látjuk, hogy olyan kezdeményezésről, olyan csapattól van szó, amely akik ígéretesnek tűnő vállalkozásról szeretnénk hírt adni. Dobos Attila, az egykori énekes, a szervezője annak a fesztiválnak, mely az Első Magyarországi Demokratikus Táncdalfesztivál nevet kapta. Hogy miért demokratikus, arról kérdeztük a legilletékesebbet:

— Azért demokratikus — mondja Dobos Attila —, mert ezen az eseményen mindenki indulhat, aki jelentkezik. Ez óriási különbség a többi fesztiválhoz képest, ahol vagy meghívás alapján, vagy jelentkezés utáni kiválasztás útján léphet föl valaki. Nálunk nincs előválogató, bármilyen műfajban bárki fölléphet. Az eddigi jelentkezések alapján három kategóriát állítottunk föl: pop, rock, táncdal.

— Mi lesz azokkal, akik egyéb, más műfajban szeretnék képességeiket bemutatni?

— Mivel a demokráciáról volt szó, el kell mondanom, hogy rengetegen jelentkeztek már, a legtöbben az előbb jelzett műfajokban kívánnak szerepelni. Ám mindenkinek teret

adunk, hogy bemutathassa tudását. A három kategóriába nem illő előadókna is lehetőséget kínálunk, egy föllépés, gálaest erejéig. Ilyen műfajok például: reage, megzenésített vers, magyar nóták stb. Szeretnénk, ha ők egy reprezentatív helyen mutathatnák be műsorukat.

— Elmondaná a menetrendet?

— A fesztivál megnyitóját október 16-án lesz az Erkel Színházban, este 7 órakor. Ekkor olyan magyar művészek lépnek színpadra, akik a korábbi fesztiválok nyertes előadói voltak. Ez a gálaest lesz, terveink szerint, egy korszak lezárása. A korszak nyitása viszont december 4-én lesz, amikor a három kategória nyertesei lépnek színpadra.

Az előválogató koncert október 24-én kezdődik, 4 héten át folynak a föllépések. Október 30-án lesz a popzenei döntő, november 13-án lesz a rockdöntő, majd november 27-én a táncdal kategória döntője.

— Nem tartják borsosnak a 4800 forintos nevezési díjat?

— Azért kell ilyen összegű nevezési díjat fizetni, mert a televízió, a rádió is elzárkózik a közvetítéstől, így a költségekhez nem járulnak hozzá. Tárgyalásban vagyunk mindkét szervezettel, így remélhetőleg az ország minden pontján látható lesz a fesztivál.

— Hogyan folyik majd a szavazás?

— A szavazás is a demokratizmust bizonyítja. A résztvevő közönség egy

szavazólappal a kezében ül le a föllépéseket hallgatni.

Azt, hogy valaki ne hozhassa magával népes rajongótáborát, úgy kívánjuk megakadályozni, hogy a résztvevők kapnak egy jegykontingest, ezen felül nem juthat senki jegyhez.

Szerintem — mondja Dobos Attila — tízmillió ember szeretné látni az el-

ső manipulációmentes popfesztivált. Ezért lenne jó, ha meg tudnánk állapodni a televízió illetékeseivel.

A fesztivált ezentúl rendszeresen, minden év őszének elején kívánjuk megtartani — fejezte be a főszerző.

Amerigo Junior

SOROZAT * SOROZAT * SOROZAT * SOROZAT * SOROZAT

A Beatles összes lemeze. 5. rész. With The Beatles (A Beatles-szel)

A megjelenés ideje: 1963. november 22.

A Beatles második albuma ez, melyet a Parlophone lemezcégnél készítet. 14 újonnan rögzített dalt tartalmaz. Ezek közül 7 Lennon-McCartney szerzemény. Egyet George Harrison szerzett, a többi más, külső szerzők írták, vagy régebbi dalok újrafeldolgozásai.

A Please, please Me album sikere után fontos volt az, hogy milyen albummal rukkol elő a csapat. Ez a lemez van olyan jó, ha nem jobb, mint az előző. Az albumot 1963. július 15-én rögzítették, és az előzőeknél jobban is szól. A lemezen három szám erejéig közreműködik a Beatles producere George Martin is, aki zongorázik a You really Got a hold on Me című régi Miracles dal földolgozásában, a Not a second Time-ban és a Money-ban. Az előző albumoktól eltérő az is, hogy ezen a lemezen már nem érezhetők a korai évek gyengeségei, hibái. A lemezt egy kislemez követte, 29-én, mert a nagyra már nem fért föl a két dal (I want to hold Your hand; This Boy).

A lemez dalai:

A oldal: It Won't be long; All I've got to Do; All my Loving; Don't Bother Me; Little Child; Till there was You; Please Mister Postman.

B oldal: Roll over Beethoven; Hold Me tight; You really Got a hold on Me; I wanna be Your Man; Devil in Her Heart; Not a second Time; Money.

Következik: 6. rész: A hard Days night

Folytatódik a vízilabdabajnokság

Javítanak-e a fővárosi ász csapatok?

Az európai kupafordulók közötti „félidőben”, a hét végén újra minden figyelem a hazai medencék, a bajnokság második fordulójára felé fordul vízilabdában. A szurkolók elsősorban arra szeretnék választ kapni, hogy vajon tartós tendenciát jelöl-e az elmúlt bajnokság két döntős csapatának, a Vasasnak és az Ú. Dózsának az első fordulóbéli veresége, vagy pedig a BEK-nolcaddöntő okozta átmeneti fáradtságról, illetve csupán kisiklásról van szó.

A Vasas a Komjádi uszodában találkozik a Tungssrammal, amely jól rajtolt, múlt szombaton Tatabányán is győzni tudott.

— Nincs mit szépitni, gyenge játékkal simán kikaptunk szerdán Egerben — mondta Kenéz György, a bajnok Vasas edzője. — Idegileg voltak fáradtak a játékosok a gorzóvi BEK-selejtező után, csupán Tóth Frank és Eppel László nyújtott elfogadható teljesítményt. Még Polacik sem volt az igazi...

Apropó, Polacik. A kassai center meddig marad még a Vasasban?

— Október végén jelentkeznie kell új klubjában, Olaszországban.

Mi lesz a Tungssram ellen?

— Addigra talán kipihenik magukat Petőváryék, s akkor győzni fogunk.

Till István, a lámpagyáriak sportköri elnöke idén a legjobb négy közé várja együttesét.

— Tavaly tudásához méltatlanul szerepelt a csapat, most ki kell jönni a lépésnek — mondta. — Az új edzővel, Mohácsi Attilával és a külföldről visszatért Keszthelyivel, valamint a válogatottakkal — Schmiedt, Kuna, Pardi — jök az esélyeink. Ki akarunk tenni magunkért a Vasas ellen.

A rajt előtt az Ú. Dózsát a nagy esélyesek között emlegették, aztán a nyitányon sima szolnoki vereség következett.

— Úgy veszem észre, a rendkívül tehetséges Varga, Benedek és Ónodi csatsorba állásával valahogy meg-

bolydult a csapatjátékunk — mondta dr. Görgényi István edző. — Attól tartok, az őszi idény rámeleg a csapatépítésre, csak nehogy behozhatatlan hátrányba kerüljünk. Szombaton a Tatabányát feltétlenül szeretnénk legyőzni.

Kapitányság: Görgényi talán igen, Szívós nem

Igaz, hogy pályázik a szövetségi kapitányi posztra?

— A lelke mélyén talán mindenki szeretne a válogatott edzője lenni, én sem vagyok kivétel. Ám nem mindegy, milyen apparátussal kellene együtt dolgoznom. Ha úgy alakulna, nem szívesen hagynám ott a Dózsát, amely számomra egy olajozottan működő gépezet.

A Ferencváros — a Vasással ellentétben — zökkenőmentesen tért vissza a bajnoki kerékvágásba a sikeres kupaszereplés után. A Kőér utcában is biztosan verte a Bp. Spartacust.

— Egyre jobb a csapatunk, Dóczi bemutatkozása kiválóan sikerült, két

gólt lőtt, s Csizmadia is nagy nyereség. Gyöngyösi pedig klasszisteljesítményt nyújt külföldön és itthon egyaránt — mondta dr. Szívós István edző. — Vasárnap győzelemre számítok az Eger ellen. A Kassa elleni első KEK-meccsünket egyébként október 7-én, szombaton 17.30-kor játsszuk a Komjádi uszodában, a találkozóból a televízió is közvetít részleteket.

A jól értesültek az ön nevét is a kapitányjelöltek között emlegetik...

— Magam sem tudom még, mi a szándékom. Lehet, ha felkérnének, akkor sem fogadnám el. Egy biztos: nagyon jól megvagyok a Fradiban, ezt a klubot nehezen hagynám ott a válogatottért.

A hét végi 2. bajnoki forduló párosítása:

Szombat:

OSC — Szentes, Hajós Alfréd uszoda, 16.45 ó

BVSC — Szolnok, Hajós Alfréd uszoda, 18.00

Szeged — Bp. Spartacus, Szeged, 17.00

Ú. Dózsá — Tatabánya, Komjádi uszoda, 19.15

Tungssram — Vasas, Komjádi uszoda, 20.30

Vasárnap:

Ferencváros — Eger, Komjádi uszoda, 18.00

Hatpontos Tungssram-vereség Bariban

A Tungssram női kosárlabda csapata szerdán a késő éjszakai órákban Ronchetti Kupa mérkőzésen az olaszországi Bariban lépett pályára. A magyar idegenlégióssal, Németh Agnes-sel megerősített olaszok 66—60 (31—32) arányban győztek.

*

Azt nem tudom, hogy a magyar vendégmunkás mennyi pontot dobott, de gyanítom, hogy az olaszoknak most

is meghatározó embere volt és valószínűleg az lesz — legnagyobb bosszúságunkra a visszavágón is. Hogy mindezt miért vetem papírra? Mert a női válogatottnak az eb-n való leszereplése után hallani lehetett olyan hangokat, hogy esetleg a Németh Ágit is le kellene már cserélni.

Ha még lenne kívül (?)... akkor is ostobaság lenne teljes mellőzése.

-bégyé

Nem nyugszik a Ferrari

Csak Mansell — senki más!

A brit Nigel Mansell eltűlése miatt nem indulhat vasárnap Jerez de la Fronterában, a Forma-1-es autós gyorsasági világbajnokság idei 14. futamán. A Ferrari csapat első számú pilótája az elmúlt hét végén, az estorili Portugál Nagydíjon vétett a szabályok ellen: a 39. körben az úgynevezett boxutcában, a kerékcserénél hátramenetbe kapcsolt, majd amikor emiatt később többször is, így a 45., a 46. és a

47. körben zászlójelzéssel a küzdelem feladására szólították fel, nem állt ki. Egészen addig, amíg a 48. körben összeütközött a brazil Ayrton Sennával, mert akkor már járműve meghibásodása miatt nem tudta folytatni a száguldást.

A nemzetközi zsűri rögtön a helyszínen kiszabott a világbajnoki pontverseny harmadik helyén álló versenyzőre egy 50 000 dolláros pénzbüntetést, majd az ügy folytatásaként Párizsban a Nemzetközi Autósport Szövetség (FISA) — a Portugáliában tevékenykedő sportfelügyelők kérésére — a következő futamon való részvételtől eltűnt a sportszabályokat be nem tartó Mansell. A határozatban arra is felhívták a figyelmet, hogy a spanyolországi viadalon a Ferrari a 27-es kocsiban szerepeltethet egy tartalékpilótát. Az olasz csapat vezetői azonnal bejelentették, hogy fellebbeznek az eltűnés ellen. Sok esélyük nincs, hiszen szinte biztosra vehető, hogy a FISA fellebbezési bizottságának tagjai — az idő rövidsége miatt — nem tudnak ülést tartani a vasárnapi futam előtt. Arra pedig a szabályok nem adnak lehetőséget, hogy felfüggeszessék a büntetést...

— Nem adjuk fel a harcot, szeretnénk, ha az ügynek lenne folytatása — nyilatkozta Franco Liistro, a Ferrari sajtóelnöke. — Felháborítónak tartjuk, hogy a FISA meghallgatásunk nélkül, sebtében hozott határozatot. Egyébként mi már döntöttünk: bármi is történjen, Jerezben vagy Mansell indul, vagy senkivel sem helyettesítjük...

Deyna önmaga ellensége volt

Az egész labdarúgó világot megrázta, amikor szeptember 1-jén Kazimierz Deyna (41) a lengyel futball történetének talán legnagyobb egyénisége a kaliforniai San Diegoban autóbaleset áldozata lett. Azóta lezárult a tendőrségi vizsgálat, amelynek eredménye szerint a szerencsétlenül járt sportember erősen ittas volt az ütközés pillanatában, vérében 20 ezreléknyi alkoholt találtak. Sajnos, Deyna megrögzött iszákos hírében állt, korábban már háromszor is meggyült a baja a rendőrséggel ittas vezetés miatt. Két ízben felfüggesztett börtönbüntetést is kapott, s egy időre bevonták a jogosítványát.

A rendőri jelentést látszik alátámasztani az a tény is, hogy Deyna gépkocsijával egy szabályosan kivilágított teherautóba rohant, s a vizsgálat semmiféle féknyomot nem állapított meg, tehát a játékos szemmel láthatóan még csak észre sem vette az újjában álló kocsit.

Boksznosztalgia 1 millió dollárért

A 42 éves Foremann újra ringbe lép

Biztos kasszasikernek ígérkezik az a nehézsúlyú „nosztalgiamérkőzés”, amelyet az egyik legtekintélyesebb profiboksz menedzser, Bob Arum szervez január 15-ére, a New Jersey állambeli Atlantic City-be. Igaz, túlzottan nagy sportértéke nem lesz a két „kivénhedt” gladiátort, a 42 éves George Foreman és a 33 éves Gerry Cooney-t ringbe szólító csatának, ám a többmillió dolláros bevétel, a telt ház eleve garantált.

— Vannak olyan egyéniségek, akik akkor is felkeltik az ökölvívás rajongóinak érdeklődését, amikor éppen nem tartoznak a világranglista legelső vonalába — mondta Arum. — Márpedig Foreman és Cooney ilyen egyéniség.

Az igazság az, hogy az utóbbi 10 évben egyikük sem produkált figyelemreméltó mérkőzést. Foreman 21 évvel ezelőtt Mexikóban nyert olimpiát, s 16 éve, 1973-ban lett profi nehézsúlyú világbajnok Joe Frazier kiütésével. Ám nem sokáig uralkodott, s mi-

után Muhammad Alitól és Jimmy Youngtól is csúnyán kikapott, 1975-ben, mindössze 28 évesen az ökölvívást felcserélte a lelkészi hivatással. Két éve tért vissza a kötelek közé, s bár azóta mind a 19 mérkőzését megnyerte, egyszer sem került szembe igazán kemény ellenféllel, s ütőereje is láthatóan megkopott. Ráadásul enyhén szólva pufók, 116 kilót nyom, míg fénykorában egy mázsa volt a versenysúlya.

Cooney, az egykori „fehér reménység” még annyit sem tett le az ökölvívás asztalára, mint Foreman. Ugyan két ízben eljutott a világbajnok kihívásáig, de Larry Holmes-szal és Michael Spinks-szel szemben is csak szánalmas szerepet tudott játszani, mindketten szinte kisöpörték a szorítóból.

Bob Arum a január 15-i mérkőzésért mindkettejüknek egymillió dollárt garantál, plusz részesedést a televíziós bevételekből. A menedzser azt szeretné elérni, ha a győztes kihívhatná a verhetetlennek tartott világbajnokot, Mike Tysont.

A kézisek is megkezdik

Milyen lesz a „görögtűz” Győrben?

BEK

Rába ETO — Filipposz Veriasz (görög)

Első mérkőzés: Győr, vasárnap 18.00 ó.

Visszavágó: Veria, október 7., 19.00 ó.

Jakab Lajos szakosztályvezető:

— Válogatottjaink közül Csicsay, Polgár és Felföldi nincs nagy formában, Deáki pedig könyöksérüléssel bajlódik, mégis bízunk a továbbjutásban. Számolunk azzal, hogy nem lesz könnyű dolgunk, hiszen a görögök nem lebecsülendő ellenfelek, az európai kupákban is értek már el szép sikereket.

Vura József vezetőedző kerete: Oross Tibor, Horváth Zsolt (kapusok), Csicsay Ottó, Iváncsik Mihály, Kádár Zoltán, Polgár László, Vesztergom Zoltán, Felföldi Gábor, Tóth László, Cseri Péter, Czákó Gábor, Fenyő Kálmán, Lukács Szabolcs (mezőnyjátékosok).

A hét végén a magyar férfi csapatok is megkezdik szereplésüket az európai kézilabda kupákban. A görögök és a veszprémiek tavaly is résztvevői voltak a sorozatnak, a tatabányaiak viszont négyéves szünet után lépnek ki újra a nemzetközi kupaporondra. A BEK-ben szereplő Rába ETO és a

KEK-ben érdekelt VÁÉVBramac hazai környezetben játssza első mérkőzését, míg az IHF Kupáért harcba induló Tatabányai Bányász Prágában lép pályára.

Hírek a csapatokról:

KEK

VÁÉV-Bramac — Ch Bratislava (csehszlovák)

Első mérkőzés: Veszprém, vasárnap 17.00 ó.

Visszavágó: Pozsony, október 6. 19.00 ó.

Forró Ferenc sportkört elnök:

— Felkészülésünk nem volt zavartalan, hiszen a válogatottak, Gyurka, Putics és Pribék csak az elmúlt héten tértek vissza a spanyolországi edzőtáborból. A keddi bajnoki rajt ennek ellenére jól sikerült, biztosan nyertünk a Tisza Volán ellen. Reméljük, a pozsonyiak ellen sikerül tekintélyes előnyt szereznünk.

A szovjet Valerij Melnyik vezetőedző 16-os kerete: Lepsényi Sándor, Németh Csaba, Cziráki Zsolt (kapusok), Gyurka János, Végh József, Putics Jenő, Pribék István, Varjú Vilmos, Gulyás István, Kalocsay Attila, Brenner László, Zsigmond György, Vozár

Tibor, Radovics Sándor, Jurij Zsitnyikov, Igor Zubjuk (mezőnyjátékosok).

IHF Kupa

Dukla Praha (csehszlovák) — Tatabányai Bányász

Első mérkőzés: Prága, szombat, 10.30 ó.

Visszavágó: Tatabánya, október 7., 18.00 ó.

Antalóczi Alfréd szakosztályvezető:

— Bíró Imre és Debre Viktor Spanyolországba szerződött, helyükre Hemela Zsoltot és Csizmadia Csabát igazoltuk. Sajnos, Szurcsik István térd sérüléssel bajlódik, Sibalin Jakab pedig orrát törte a válogatott spanyolországi edzőtáborozásán. A Dukla nehéz ellenfélnek ígérkezik, bár most nem olyan félelmetes, mint korábban volt. Jó lenne szoros eredményt elérni, hogy megmaradjanak továbbjutási reményeink a visszavágóra.

Szabó László vezetőedző kerete: Kerekes Károly, Hemela Zsolt (kapusok), Borsos Attila, Flasch Jenő, Kanyó Antal, Nagy Antal, Sibalin Jakab, Marosi László, Cseh Zsolt, Csizmadia Csaba, Kiss István, Bényei László, Csontos Ferenc (mezőnyjátékosok).

Kupaszerda után

Tükröm-tükröm...

Ötven százalékos teljesítmény a labdarúgó kupaszerda őszi első felvonása után. Amit — mivel a magyar csapatok a múltban már nem egy esetben kivétel nélkül az első fordulóban búcsút mondtak — a nem rossz minősítéssel illethetünk. A Bp. Honvéd és a Fradi sikere, továbbjutása — válogatottunk legutóbbi belfasti győzelméhez hasonlóan — egyfajta öngazolásnak fogható föl. Ezek a győzelmek cáfolják azt a Málta elleni kettős kudarc után kialakított értéktételeket, mely szerint focitudásban már egészen a szigetországiakhoz süllyedtünk. Az európai alsóágba tartozó finn csapatot lelépte a Fradi, a Honvéd pedig túl tudott jutni azon a Vojvodinán, amely éppen formánkivülisége ellenére is azért egy nemzetközi középszintet képvisel.

Tudom, sovány vigasz ez, az igazán értékmérő másik két mérkőzésen megmérettünk és... igen könnyűnek találtattunk. De ez már nem újság, hiszen Mexikó óta semmit sem dolgoztunk le abból a hátrányunkból, ami köztünk és a szovjet labdarúgás között van. Ennek ékes bizonyítéka éppen a skót csapat, a Hibernian, Videotont leoktató fehérvári győzelmé. A Videont két éve új csapatot épít. Ami már tavaly, úgy a háromnegyednyi bajnokság idejéig eredményes is volt. Felbuzdultunk, lelkesedtünk — nem az itthoni eredményesség okán elsősorban, hanem amiatt, hogy fejlődőképesek, átélhetik a magyar labdarúgás árnyékát. De az őszi gyengélkedés, különösen ez a sima vereség egy skót középcsapat ellen bajjós előjel. Mert kétségtelen: fejlődhetnek. De ha a mai honi ázsaink, Csucsánszky és Petres tudásbéli gyarapodása csak olyan léptékű lesz, hogy helyet tudnak követelni maguknak a válogatottban, túl messzire ezzel nem jutunk. A jövő szempontjából eléggé illúzióromboló, hogy az említett két játékos ma — amikor a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően produkálniuk kellene —, ebbe a sokat szidott magyar válogatottba sem tudnak posztjukon a kezdő tizenegyben helyet kiharcolni. Vagyis a kupakudarc — ebből az aspektusból nézve a fejleményeket —, nagyon is megjósolható volt. Hogy mit érnek a mai tehetséges fiatalok? — ez a kupák jóvoltából ki fog derülni. A fiatal Fradi megmérettetése során, s a Honvéd további szerepléséből is levonhatunk majd általános érvényű következtetéseket, mivel a legjobb, mondhatni a válogatottal egyenértékű klubcsapatról van szó.

Bálint Gy.

Hogyan bizonyít Robinson?

Lewis: „Én tiszta vagyok”

Tovább gyűrűzik a legújabb atlétikai doppingügy, amelynek ezúttal az Egyesült Államok a helyszíne. Pontosabban a „kirobbantást” a nyugatnémet Stern magazin tette, amikor közölte az egykori 400-as amerikai bajnok Darrell Robison doppingvádjait a szülői olimpia talán legnagyobb sztárjai, Florence Griffith-Joyner és Carl Lewis ellen.

Az ügy folytatásaként Griffith-Joyner az amerikai NBC televízióban tagadta Robison vádjait, de Robison továbbra is fenntartja azokat. Természetesen ezzel a dolog koránt sincs lezárva, sőt, úgy tűnik, most már igazi „ügy” van kialakulóban.

Gordon Baskin, Griffith-Joyner pénzügyi menedzsere kijelentette:

— Polgári pert indítunk Robison és mindazok ellen, akik rávéttek arra, hogy rágalmait nyilvánosságra hozza — mondta.

Megszólt — a témával kapcsolatban először — Carl Lewis is, és így vélekedett:

— Robison minden bizonnyal pszichiátriai kezelésre szorul — jelentette ki a hatszoros olimpiai és ötszörös világ bajnok atléta.

Én „tiszta” vagyok. Ezt egyszer s mindenkorra leszögezem, és visszaütöttem bárki vádjait.

A Bild riporterének kérdéseire Lewis elmondta, hogy nem tudja, vajon

volt-e valaha is doppongmentes a sportág, de például Joe DeLoach vagy Steve Lewis „tisztaságában” teljesen bizonyos.

És mi a véleménye Florence Griffith-Joynerrel?

— Én csak férfi futókról beszéltem — válaszolta sejtelmesen a Bild szerint Lewis.

Közben Griffith-Joyner ügyvédje, David Ruddich így nyilatkozott az ABC rádió műsorában:

— Szerintem, ha egy komoly vád elhangzik, akkor a felügyelő szervezetnek (amely ez esetben az Amerikai Atlétikai Szövetség, a TAC) komolyan is kell azt venni — mondta. — Egy alapos vizsgálat majd megmutatja, hogy Florence teljesen ártatlan.

Pete Cava, a TAC szóvivője nem késlekedett a válasszal:

— A szövetség nagyon is komolyan veszi Robison vádjait, és ha a végrehajtó bizottság elfogadja, akkor egy három fős testület vezetésével alapos vizsgálatot indítunk — mondta. — Ez számunkra igen fontos, és ha ez történetesen egy amerikai atlétaszász „fejébe” kerülne, ahogy a kanadai vizsgálattal járt Ben Johnson, ám legyen.

Cava kifejtette, Robison nyilatkozata lehet, hogy megtörte a „hallgatás szabályát”, amely az amerikai sportélelben a doppingkérdést övezte.

— Az egész olyan, mint a maffia elleni harc. Amivel Robison most előhozakodott, az végre ad nekünk egy kis lehetőséget.

Akik várják a sorsolást

Az európai labdarúgó kupákban az első forduló után továbbjutó csapatok listája:

BEK:

Bp. Honvéd (magyar), Bayern München (nyugatnémet), Sparta Praha (csehszlovák), Tirana (albán), Szredec (bolgár), Milan (olasz), Dnyepropetrovszk (szovjet), Steaua Bukarest (román), Marseille (francia), AEK Athén (görög), Mechelen (belga), Malmö (svéd).

KEK:

Ferencváros (magyar), Admira Wacker (osztrák), Sampdoria (olasz), Torpedo Moszkva (szovjet), Dinamo Berlin (keletnémet), Djurgarden (svéd), Anderlecht (belga), Partizan Beograd (jugoszláv), Panathinaikosz (görög), Dortmund (nyugatnémet), Groningen (holland), Barcelona (spanyol).

UEFA:

Dinamo Kijev (szovjet), FC Köln (nyugatnémet), Auxerre (francia), Napoli (olasz), Porto (portugál), Valencia (spanyol), Fiorentina (olasz), Spartak Moszkva (szovjet), Crvena Zvezda (jugoszláv), Rovaniemi (finn), Zalgiris Vilnius (szovjet), Rapid (osztrák), Dundee United (skót), Zenit Leningrád (szovjet), Banik Ostrava (csehszlovák), Werder Bremen (nyugatnémet), Hamburg (nyugatnémet), Karl-Marx-Stadt (keletnémet), Wettingen (svájci).

FC Liege (belga), FC Bruges (belga), Sion (svájci), Juventus (olasz), VfB Stuttgart (nyugatnémet), Paris SG (francia).

Doppingellenes megállapodás

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága Strasbourgban tartott ülésén doppingellenes megállapodást fogadott el.

A határozat együttműködésre szólít fel a tiltott szerek forgalmazásának és kereskedelmének meggátolása terén. Támogatják a NOB célkitűzését, miszerint fejleszteni kell az ellenőrző laboratóriumokat, és ehhez az Európa Tanács akár anyagi segítséget is nyújthat a jövőben. A megállapodás aláírására a 23 tagállamon kívül felkérték Lengyelországot, Magyarországot, Jugoszlávia, az Egyesült Államok és Kanada illetékes képviselőit is.

Köszöntjük

MIHÁLY

nevű olvasóinkat.

Mihály a héber Mikaél névből származik. Jelentése: az Istenhez hasonló.

Mihály arkangyal volt a jó angyalok vezére, amikor a próbatételkor az angyalok egy része megtagadta az engedelmséget Istennek. A Jelenések Könyve így beszéli el az eseményt: „Ezután nagy harc támadt a mennyben. Mihály és angyalai megtámadták a sárkányt, az ősi kígyót, aki maga az ördög, a sátán, aki tévútra vezet az egész világot”. Mihály főangyal ezért nevezi a liturgia „a mennyei seregek vezérének”, „az üdvösség zászlóvivőjének”. Az egyház is fővédőjeként tiszteli a gonoszág elleni harcban.

A Nap két: 5.40 órákor
nyugszik: 17.30 órákor

A Hold két: 5.08 órákor
nyugszik: 17.00 órákor

Felhős, szeles idő

Lassanként északkeleten is megnövekszik a felhőzet. Sokfelé várható eső, záporosó. Az északi, északkeleti szél gyakran élénk, a Dunántúlon erős lesz. A legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 13 és 18 fok között alakul.

Távolabbi kilátások szombattól keddig: Szeles, hűvös idő várható a következő napokban. Szombaton a felhőátvonulásokból futó zápor még kialakulhat, majd országsszerte megszűnik a csapadék és egyre több lesz a napsütés. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet eleinte 4, 9, majd 2, 7 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 14 és 19 fok között alakul. Jelentős mennyiségű — legalább napi 5 mm — csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

SZÁVAI | KALENDÁRIUM

Géza | Szeptember 29: Mihály

Mosó Misa mosodája

(Az sok mai magyar kurucnak nótája)

Bár vannak labanczok, akik ettől óvnak,

Mégis:

Vivát Ostor Ostorovics Korbácsovnak!

Zabolátlan bizalmunknak az oka:

A korbácsot felcserélte sulyokra!

Mosó Misa, snájdig kedvű tovaris,

Mossad a sok felgyült szennyest tovább is!

Shejde-aszondjahogy:

Patyolat az Misa,

Gyöngy a felesége,

Glásznosztjosan figyelik:

A mocsoknak vége?

S ha valóban vége,

Peresztrojkan röppennek fel

Az hetedik égbe.

Nyílt levél a Tolna megyei fegyveres erőkhöz

1848. szeptember 29. — bármilyen történelmi szemlélettel is vizsgáljuk — Magyarország történetének felemelő, igaz pillanata. A polgárosodó Európához tartozni kívánó magyar nép és a belőle szerveződő hadsereg dicsőséges győzelmet aratott az e törekvést akadályozni akaró fegyveres seregek felett.

Ezt, a mindenki által csak egyértelműen értékelhető történelmi esemény évfordulóját felhasználva, a Tolna Megyei Ellenzéki Kerekasztal szervezetei nevében kívánunk Önökhöz, a Tolna megyében állomásozó honvédségi alakulatok és a Tolna megyei rendőrség minden tagjához szólni.

A történelmi kor és napjaink politikájának alapkérdései közötti párhuzam nyilvánvaló. Olyan átmeneti korszak a miénk, amikor egy kizárólagosan igaznak hirdetett, kommunista eszme által vezérelt párt a csőd szélére juttatta Magyarországot. Az ideológia uralma után meg kell teremteni a jogállamiság és demokrácia feltételeit. Az átalakítás folyamatában az Önök szerepe alapvető jelentőségű.

A változások iránti elkötelezettségükkel biztosíthatják azt a folyamatosságot és szélsőségektől mentes békés átalakulási folyamatot, amely a demokrácia intézményesítéséhez szükséges. A magyar nép által olyannyira igényelt békés átalakulást kizárólag azok veszélyeztethetik, akik a hatalom hasznélvezőként érdekeltek a csődbe jutott politikai viszonyok visszaállításában. A Tolna Megyei Ellenzéki Kerekasztal minden szervezete elhatárolja magát a politikai viszonyok erőszakkal történő befolyásolásától.

A történelmi esemény évfordulóján üdvözöljük a magyar honvédség és rendőrség azon tagjait, akik elkötelezték a békés átalakulás és a demokratikus jogállam mellett.

A Tolna Megyei Ellenzéki
Kerekasztal szervezetei

Együtt a feloszlataért

A Tolna Megyei Ellenzéki Kerekasztal szervezetei egyhangúlag úgy döntöttek, hogy csatlakozva az országos mozgalomhoz, 1989. szeptember 29-én 8-tól 18 óráig a munkásörög feloszlataát követelő aláírás-gyűjtési akciót szerveznek. Az egyetértő állampolgárok Szekszárdon a Mártírok terén felállított két sátonál támogathatják aláírásukkal a kezdeményezést.

A Tolna Megyei Ellenzéki Kerekasztal

Hamiskártyások

Három barcelonai fiatal embert vettek őrizetbe számítógépes hitelkártyacsalás alapos gyanújával: több mint három millió pesetához jutott a bűnbándájuk, amely Spanyolországban először dézsmálhatta komputerekkel kidolgozott módszerek segítségével az utcai pénzkidő automatakat.

A három büntetlen előéletű fiatal először játéknak szánta az ötletét. A bizonyítékok tanúsága szerint legalább négyszáz hamis hitelkártyát készítettek.

Keresneyi János megsértette a tanácsot

A dombóvári tanács szerdai ülésén megtárgyalták a megyei lap egyik írását, mely a városi gyermekétkeztetéssel foglalkozott. Újságíró kollégám cikkében idézte egy fiatal pedagógus — Keresneyi János — szavait miszerint: „... az a tanács, aki nem képes a gyermekétkeztetést kultúraltabb formában megoldani, alkalmatlan funkcióinak ellátására is”.

Vidóczy László tanácselnök javasolta, hogy a testület „határozatban utasítsa vissza Keresneyi Jánosnak ezt az ominózus kijelentését”. A javaslatra reagálva egyik tanácsstag felvetette, hogy a nyilatkozó valószínűleg nem a testületre, hanem az apparátusra gondolt, ezért nincs értelme az állásfoglalásnak. Gelencsér László szerint — aki a helyi MHSZ vezetője — törvénysértés történt, ezért személyes

felelősségre vonást kell alkalmazni. Ezt még a tanácselnök is túlzásnak tartotta, helyette kompromisszumot javasolt: „Keresneyi Jánost keresse meg a tanács elnöke, beszélgesse el vele, kérje meg, hogy legközelebb disztíngváljon, ha állást foglal bizonyos ügyekben”. A határozatot néhány tartózkodással elfogadta a testület.

*

Új gyakorlat van kialakulóban a békés átmenet érdekében. Jó lenne, ha a kormány elnöke — esetleg az MSZMP-é is — példát venne Vidóczy László tanácselnökről, és sorra felkeresné azokat az állampolgárokat, akik a kormányt vagy az MSZMP-t alkalmatlannak tartják funkcióinak ellátására.

Gy. A.

Újra itt a Nap TV

Szombaton reggel fél hattól ismét jelentkezik műsorával a Nap TV, az első magyar független televíziós program. A nap legfrissebb bel- és külpolitikai hírei mellett közlekedési- és meteorológiai információkkal igyekszünk hozzájárulni korán kelő honfitársaink gyors tájékozódásához. Sok-sok zene, gyermekeknek szóló rajzfilm várja azokat, akik szórakozást, kikapcsolódást keresnek már ebben a korai időpontban is. Napjaink számunkra fontosnak tűnő politikai eseményeiből is igyekszünk azonban csokorba foglalni néhányat. Ezúttal hajógyári munkások véleményét kérdeztük: ők hogyan kommentálnák a hét legfontosabb eseményeit? Lakásgondjaink megoldása, úgy tűnik, még várat magára. Hogyan él egy kétgyer-

mekes család 18 m²-en? Erre magunk is kíváncsiak voltunk. Stúdióink vendége Roszik Gábor ellenzéki képviselő igyekszik majd reflektálni a látottakra. A magyar fegyveres erőknél belüli változásokról kérdeztük az amerikai és a nyugatnémet katonai attasét. Sebők János ny. vezérőrnagy, a magyar hadügy „fenegyereke” sem rejti véka alá véleményét. „Kínpadra” vont interjúalanyunk ezúttal nem más, mint Antoniewicz Roland, a magyar szélsőbal lehangosabb figurája. Tanulságos látvány...

A szerda és szombat reggelenként jelentkező Nap TV műsorait Budapesten és a főváros kb. 100 km-es körzetében kísérheti figyelemmel minden érdeklődő, az MTV 1-es csatornáján. Reggel fél hattól fél kilencig.

Egyedi tervezésű
és típusú
asztalos
szerkezetekre,
belsőépítészeti
munkákra
megrendeléseket
felveszünk.

ALFA—ÉP GMK.
Keszthely, Pipacs út. 57/D.

Figyelem!

Paks és Vidéke ÁFÉSZ
bedolgozó részlege olcsó áron ajánlja:

Szabadidő garnitúráit, pólóit és egyéb termékeit,
melyek megvásárolhatók a Budapesti Nemzetközi
Vásár járműipari szabadterületen lévő
konténerében,
Pakson a Villany u. 23. sz. alatti boltjában.

Telefon: 75/11-274.

Nagykereskedőknek, kiskereskedőknek
termelői áron nyújtunk vásárlási lehetőséget.

APRÓHIRDETÉS

Eladnám vagy elcserélném budapesti, lakótelepi lakásra, értékegyeztetéssel érdeklő, 144 négyzetméteres telken, 160 m²-es, kétszintes, újonnan épült családi házamat 85%-os kényenlétben. 13 500,— Ft/m². Telefon: 173-0604, Schmidt.

Háromszobás gázfűtéses, kertesi családi ház sürgősen eladó. Szekszárd, Ezerjó u. 11. Érdeklődni: 17 órától.

2 db 50 literes és 1 db 15 literes ballon eladó. Szekszárd, Ságvári u. 8.

Biogiliszta szerződéssel, díjmentes technológiával, szállítással eladó. Bajkai Ferenc Bonyhád, Benczúr u. 40.

150 m²-es családi ház, gázfűtéses, (padlófűtés) szütereállal, garázzsal, pincével, beépített tetőtérrel eladó. Kisebbségi csere is érdekel Szekszárdon, vagy környékén. Bajkai Ferenc Bonyhád, Benczúr u. 40.

400 négyzetméter termő szőlővel beépített építési telek eladó Bonyhádon. Érdeklődni munkaidőben: 15-015 telefonon, vagy Bonyhád, Bartók u. 10.

Eladó 600 ezer Ft-ért Budapest közelében lévő, kertesi ház Vecsésen. Érdeklődni: Antal Imre 1158 Budapest, Cservenka u. 60. szám alatt.

Siófok-Fürdőn 330 n.öl üdülőtelek eladó. Víz, villany van. Irányár: 1 200 000,— Ft. Telefon: Siófok 11-831.

„Bizalom” házastárskereső Szolgálat. Keszthely Pf.: 52 Telefon: 12-912. Kérjen tájékoztatást.

Felvétel! Kisdorogi Vegyes- és Építőipari Kiszövethkezet azonnali belépéssel felvesz 1 fő bádogos szakmunkást. Érdeklődni: Kisdorog, Felszabados u. 275. Telefon: 74/33-081.

Felsőfokú gépész végzettséggel, 20 évi gyakorlattal állást keresek. „Sokoldalú” jellegre a Kiadóba.

Mecsek-nyugaton 3 szobás teraszos öröklakás garázzsal eladó, vagy ikertelekre elcserélhető. Telefon: 72/35-562.

Jövedelmező humuszgiliszta, szerződéssel OTP kölcsön lehetőséggel eladó. Érdeklődni: 17 óra után Hévíz, Fenyő utca 14.

Két és fél éves Zastava eladó. Keszthely, Stromfeld utca 18.

Audi 100 Dízeli kombi 3,5 éves eladó. Érdeklődni: Bordács Keszthely, Stromfeld utca 5. Telefon: 12-778.

Keszthelyen eladó 2 szobás II. emeleti központi fűtéses lakás azonnali beköltözéssel. Érdeklődni: Keszthely, Bercsényi u. 3.

Keszthelyen üzletház építéséhez tőkéstársakat keresek. Ajánlatokat csak levélben: „Belváros” jellegre Magyar Hirdető Keszthely, Pf.: 20.

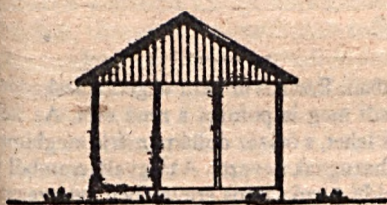
Biohumusz termeléshez giliszta eladó. OTP hitel, humusz visszavásárlás biztosított. Érdeklődni: Szőkegyécs, Fő út 108. Lukácsnéknál.

Hajópadló és falburkolat azonnal kapható. Megrendelésre is vállalom. Tallér asztalos-mester. Keszthely, Hermann Ottó utca 4.

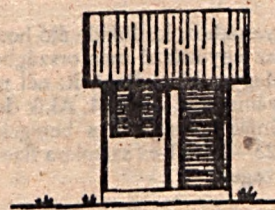
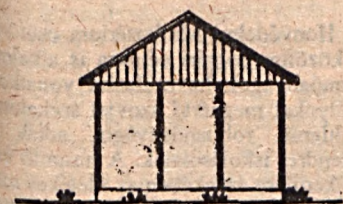
Eladó Keszthelyen 3 szoba, hálófülkés belvárosi lakás, négyes társasházban, utcára nyíló garázzsal. Érdeklődni: munkanapokon 17 óra után. Telefon: 12-693.

Tekintsék meg a Budapesti Nemzetközi Vásár
Építőipari szabadterületen a

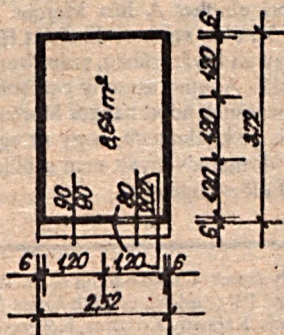
BONYHÁDI PIRAMIS ÉPÍTŐIPARI KISSZÖVETKEZET
„B-9” TÍPUSÚ KERTI HÁZÁT
melynek ajánlati ára mindössze 38 000,— Ft + ÁFA

HOMLOKZATOK

ALAPRAJZ

TÁJÉKOZTATÓ

Külső megjelenésében azonos a hagyományos BONYHÁD típusú faházzal. Szerkezetében egyszerűbb, esztétikus, hőszigetelt kivitelben készül. Az elemek mérete: 120/210 cm

Ajánlott felhasználási terület:

- Hobby telkek,
- zártkert,
- tároló és pihenőhely,
- meglévő hétfévi házakhoz kiegészítő épület.

Könnyen, gyorsan felállítható, a tulajdonos által tetszés szerint alakítható, szigetelhető, burkolható.

Gyártja és forgalmazza:

Bonyhádi „PIRAMIS” Építőipari Kiszövethkezet
7150 Bonyhád, Perczel Mór u. 80.
Tel.: 74/51-644. Tx.: 14-319.

A Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság

a vállalat központjába titkárnői munkakörbe, érettségizett, a német nyelvet társalgási szinten beszélő

gyors-
és gépirónót keres.

Fizetés megegyezés szerint.

Jelentkezni személyesen az Erdőgazdaság Személyzeti- és Oktatási Osztályán lehet,

Keszthely,
Szabadság 10. szám alatt,

legkésőbb
1989. október 20-ig.

TÁJÉKOZTATÓ

A Dátum című napilap

tájékoztattja leendő megrendelőit, hogy a napilap hirdetési tarifái az alábbiak:

Hétköznapra:

Közületi keretes hirdetések tarifái:	
ÁFA NÉLKÜL	
1/1 oldal	30 000,— Ft.
1/2 oldal	15 000,— Ft.
1/4 oldal	7 500,— Ft.
2/100 (1/6 oldal)	5 000,— Ft.
1/100 (1/12 oldal)	2 500,— Ft.
1/50 (1/24 oldal)	1 250,— Ft.

Közületi soros hirdetések tarifái:

Hétköznap 100,— Ft/sor
Szombatra kért hirdetések a hétköznapos tarifák +50% felár.

A hirdetések kiadói beérkezésének határideje a megjelenést megelőző legalább 4 nap. Megrendeléseiket a Kiadó címére: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. kérjük feladni.

DÁTUM

Szabad egy pangóra?

Ahogy emlékeimben kutatok, néhai Leonyid Iljics Brezsnyev ilyen udvarias formában sohasem kérte föl a Varsói (Vér) Szerződés tagocskáit. Egyszerűen táncba szólította őket, s aki nemet mondott, az bizony megnézhetette a nemzeti önbecsülését. Féltettem az öregot, mert mindig annyi kiütetést hordott, s attól tartottam, egyszer még odavág a villám. Ez nem következett be — gondolom, az SZKP még jókor határozatot hozott istennyila ellen —, de most már kisebb lenne a veszély, a marsallt ugyanis megfosztották a Győzelem Érdemrendtől. Ezt előtte igen kevesen kapták meg, mert feltétel volt, hogy az érdemesült hajdan döntő befolyást gyakorolt a II. világháború menetére. (Sztálin duplán megérdemelte, mert ő a kibobbanásban is érdemeket szerzett paktuma aláírásával...)

Brezsnyev beosztottjai, ha úgy tetszik: négerai, igen derekasan megírták a Kis föld című nagy művet, aminek csupán az az egy szépséghibája volt, hogy nem volt igaz. Amikor ilyen részletkérdésbe nem merültek, körülbelül úgy, ahogy a pangás nagy politikusának odaírták a Nagy Októberi Szocialista Forradalomért kitüntetését. A legenda szerint Lenin a Nyevszkij Prospekten sétált, s kihallatszott belőle a töprengés: — Huszonnegyedikén korán van, huszonhatodikán későn... Egy, a porban játszó kisfiú, mikor megunt, odaszólt: — Bácsi, hát legyen huszonötödikén! — Úgy van, — lelkendezett Lenin. — Hogy hívnak kisfi-am? — Brezsnyevnek. Hát ezért kapta a kitüntetését. Igaz, ezt még nem vették el tőle. Vagy talán ez már nem is olyan fontos?!

Töttös Gábor

Demonstrációt és aláírás gyűjtést szervez Pécsen a Széchenyi téren a FIDESZ és az SZDSZ szeptember 29-én 16 és 18 óra között. Követelik, hogy szüntessék meg a munkásértséget, az MSZMP készítsen vagyonszámlát, vonuljon ki a munkahelyekről és népszavazás döntson a köztársasági elnök megválasztásának időpontjáról.

BNV '89

Csütörtökön tartották az utolsó szakmai napot az idei őszi BNV-n. Ekkor rendezte meg az Ipari Minisztérium az Alkotók Napját, amelyen a miniszterhelyettes átadta a gyártmányfejlesztési és alkotói díjakat. Tíz műszaki cikk, négy kozmetikum és egy textilipari termék tervezői kaptak oklevelet és pénzzutalmat. Alkotói díjban részesültek a vásáron nagydíjat nyert négy ipari termék előállításában közreműködő műszaki és gazdasági szakemberek.

Több hazai és külföldi kiállító öszegezte vásári részvételének tapasztalatait. A Magyarország és Lengyelország közötti gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok ügyében holtpontra jutottak, ez tükröződik a vásáron kötött szerződésekben is. A tavalyi őszi BNV-n a lengyel és a magyar kereskedők összesen 22 millió rubel értékű árucseréről állapodtak meg, az idén mindössze 3 millió rubeles szerződést kötöttek.

Az ELZETT—CERTA gyártmányai iránt több külföldi cég érdeklődött a vásáron, az Alföldi Porcelángyár a mikrohullámú sütők igénybevételét is tűrő edénycsaládjával nagy sikert aratott. Péntektől a vasárnap esti zárásig a nagyközönség a őszi vásár.

Zsazsa újabb bizonyítékát adta színészi képességeinek, ezúttal azonban nem a filmvászonon, hanem egy Los Angeles-i tárgyalóteremben. Zsazsa a szerdán megtartott tárgyaláson zokogásban tört ki, miután a bírő szemére vetette botrányos viselkedését és a bíróság megsértésével vádolta.

Az egykori magyar szépségkirálynőt négy vádpontban is büntetésnek találhatják egy rendőrről való csetepatéja nyomán. Zsazsa 110 000 dollárt érő Rolls-Royce-át lejárt rendszámmal vezette,

feltehetőleg ittas állapotban. Ezenkívül nem engedelmességet a rendőr felszólításának, sőt meg is pofozta a rend őret. Az ítélet akár másfél évi börtön is lehet, s ötszáz dollárra máris megbüntették, mert az egyik tanút hazugnak nevezte. A tárgyalóteremből jövet a vádlott újságírók előtt a szó szoros értelmében „visszasírta” magyarországi éveit. „Ott az emberek sokkal igazságosabbak, mert egyből megölnek. Itt szavakkal teszik ugyanezt” — mondta a művész, aki eddig nyolcszor házasodott.

A vesebetegek életéért

A Magyar Vesebetegekért elnevezéssel alapítvány létrehozását kezdeményezi a Vesebetegek Országos Egyesülete sorstársaik megmentéséért, illetve azért, hogy megfelelő számban végezhesseken Magyarországon is művesekezeléseket és veseátültetéseket.

Hazánkban jelenleg több mint 3000 vesebeteg él, kizárólag dialízissal, illetve transzplantációval tartható fenn. A művesekezelést azonban — dialízáló kapacitás hiányában — a rászorulóknak csupán harmada veheti igénybe. Esztendőnként öt-hatszázan élhetnek tovább, ha egészséges vesét kapnak. A túlélés azonban évente így módon csupán 80—100 embernek adatik meg. Ennyit tud áldozni pillanatnyilag a magyar egészségügy az egyébként operációnként több százezer forintba kerülő műtetre.

A vesebetegek helyzetének gyökeres megváltoztatása meghaladja az állami egészségügy lehetőségeit. Ezért is fordul a Vesebetegek Országos Egyesülete segítsé-

USA-készség, szovjet jelzés

A legkisebb rossz?

Az amerikai külügyminiszter — írta a The New York Times — a héten tartott találkozóon gratulált Hom Gyula külügyminiszternek a magyar kormány által teremtett politikai és gazdasági változásokhoz és ahhoz a döntéshez, hogy Magyarország megnyitotta a határt a nyugatra távozni akaró keletnémetek előtt.

A vezető amerikai napilap értesülése szerint a washingtoni kormány jelezte a szovjet vezetésnek: a szovjet ellenőrzés lazulását olyan kelet-európai országok felett, mint Lengyelország és Magyarország, nem fogja arra felhasználni, hogy ezeket az országokat a Varsói Szerződés elhagyására bízassa vagy szovjetellenes tevékenységet szítson. Szovjet részről ugyanakkor jelezték Washingtonnak: megengedik, hogy Kelet-Európa liberálisabb gazdasági és politikai utat kövessen,

felhasználja mindazt a pénzügyi segítséget, amelyet a nyugat adni kíván, mindaddig, amíg a változások folyamata nem fenyegeti a VSZ szilárdságát, illetve a Szovjetunió biztonságát.

Ezekről a kérdésekről az amerikai külügyminiszter Sevardnadzeval a washington—wyomingi négyórás repülőúton, bizalmas jelleggel tárgyalt. A The New York Times lap most idézte Michael Mandelbaumot, a New York-i Külkapcsolatok Tanácsa szakértőjét, aki szerint a szovjet álláspont a „legkisebb rosszat” jelenti Moszkva számára. Amíg a változások Lengyelországra és Magyarországra korlátozódnak, az alapvető szovjet biztonsági érdekek nem kerülnek veszélybe, de más lenne a helyzet abban az esetben, ha az NDK lépne a lengyel útra, hiszen

Szovjet—izraeli közeledés

Hosszú megbeszélést folytatott Eduard Sevardnadze szovjet és Mose Arensz, izraeli külügyminiszter. A tárgyalások után Arensz azt mondta a sajtónak, hogy a megbeszélések igen barátságos szellemben folytak és úgy fogalmazott, hogy a két ország lassan, „módszeresen” halad a kapcsolatok felvétele felé. Most megállapodtak abban, hogy közös munkacsoportokat állítanak fel a közel-keleti kérdések tanulmányozására. Arensz szerint a Szovjetunió nem utasítja el a megszállt területeken rendezendő választások izraeli tervének „bizonyos pontjait”, de Moszkva továbbra is az ENSZ védnöksége alatt rendezendő nemzetközi közel-keleti békekonferencia híve.

Zsazsa és a haza

feltehetőleg ittas állapotban. Ezenkívül nem engedelmességet a rendőr felszólításának, sőt meg is pofozta a rend őret. Az ítélet akár másfél évi börtön is lehet, s ötszáz dollárra máris megbüntették, mert az egyik tanút hazugnak nevezte. A tárgyalóteremből jövet a vádlott újságírók előtt a szó szoros értelmében „visszasírta” magyarországi éveit. „Ott az emberek sokkal igazságosabbak, mert egyből megölnek. Itt szavakkal teszik ugyanezt” — mondta a művész, aki eddig nyolcszor házasodott.

Amivel halásztak...

A Honvédelmi Minisztérium csütörtökön közölte: polgári célokra is alkalmas robbanóanyagok használatára vonatkozó szabályokat megsértő szovjet sorkatonák felelőlenül robbanóanyagot adtak el szentendrei iskolásoknak. A hasonló esetek elkerülése érdekében az illetékes szervek a szükséges intézkedéseket megtették, és eljárást indítottak a gyanúsítottak ellen.

Diktátor: idegen földben

Szívbetegségben csütörtökön elhunyt Ferdinand Marcos, a Fülöp-szigetek egykori elnöke. A hírt Marcos fia közölte. A 72 éves egykori diktátort Honolulu-ban, Hawaii fővárosában, száműzetésben érte a halál. Aquino asszony csütörtökön sajnálkozásának adott hangot Marcos halála miatt, de kijelentette, hogy az egykori elnök földi maradványait nem szállíthatják haza a Fülöp-szigetekre.

Holnapi számunkban olvashatják,

szereti-e Lenin

a pécsi strandot

Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. megnevezésű vállalat. Főszerkesztő: Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czako Sándor és dr. Töttös Gábor. Olvasószerkesztő: Kis Pál István. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs), dr. Vezényi Pál (Zürich), és Vigh József (Toronto). Munkatársak: Bálint György, Bayer Béla, Csik Rita, Gádó György, Györfi István, János, dr. Tóth Edit, V. Horváth Mária, Veress Éva, Wágner Dezső. Felelős vezető és kiadó: dr. Károly István. Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Szilárdítás és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: (74) 16-277, Fax: (74) 15-275. Nyomja az Athenaeum Nyomda, Budapest, VII., Lenin krt. 7. Felelős vezető: Szilávik András vezérigazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkiadó postahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest, XIII. ker. Lehel u. 10/A. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egy hónapra 200,- Ft, negyed évre 600,- Ft, fél évre 1200,- Ft, egy évre 2400,- Ft. Indexszám: B/PNL/31/TO/1989. ISSN szám: 0864-9170.